

4 Bude dosť miest?

Nová územná štúdia zmapovala všetky školy. Porovnanie údajov prinieslo niekoľko zaujímavých zistení, ale aj otázku - budú sa mať naši žiaci kde vzdelávať?

8 Nebezpečné priecestie

Rampy sú zdvihnuté, no vlaky jazdia a rozhlád vodičom zhoršujú aj stromy. Na priecestí medzi Jarovcami a Petržalkou si treba dávať obrovský pozor.

16 Via Slovakia

Najdlhšia turistická trasa na Slovensku sa začína aj končí v Bratislave. Jej autor v rozhovore prezradil, ako si ju užiť na maximum, ale aj to, kam v našom meste vybehnúť len tak na skok.

23 Nevestince na Vydrici

V prvej polovici 20. storočia bola Vydrica synonymom špiny, ošarpanosti a neviazaného života. Svoje pôsobisko tam našli aj prostitútky.

Nová trasa popri električkovej trati
cyklistom výrazne skracuje cestu.

VYSKÚŠALI SME

Na bicykli popri novej električke

PETRŽALKA

Cyklodoprava je téma, ktorá u Bratislavčanov vyvoláva veľké vášne. Niektorí sa každej novej trase tešia, iní hovoria o obmedzovaní chodcov či vodičov. Neprajníkom nedávno zahrli do kariet vážne kolízie - k jednej s tragickým koncom došlo aj na cyklotrase v Petržalke, ktorú otvorili len pred pár týždňami. Pozreli sme sa preto bližšie, ako sa na novej cyklotraske správajú jej užívatelia.

Koncom júla spustili v Petržalke dlho očakávanú električkovú trať, ktorú lemuje aj nová cyklotrasa. Cyklisti si tak dnes môžu vybrať z dvoch alternatív - staršej trate po hrádzi, ktorá popri Dunaji kopíruje okraj mestskej časti a jej odbočky zachádzajú aj dovnútra, a novej cyklotrasy, ktorá vedie od Starého mosta okolo Zrkadlového hája a Draždiaka až po Janíkov dvor.

Prvá meria v úseku od mosta po Slniečnice približne 7 kilometrov a druhá asi o dva kilometre menej, no rozdiel medzi nimi je, samozrejme, oveľa výraznejší v prípade, že na bicykli vyrazíte zo stredu Petržalky a k hrádzi to ešte máte riadny kus. Vidieť to aj na premávke - my sme do sedla nasadli v pondelok poobede a nová cyklotrasa bola oveľa vyťaženejšia než trasa na hrádzi.

Ak však počítate, koľko času vám zaberie napríklad cesta do práce, kilometre nie sú to

jediné, čo treba vziať do úvahy. Na hrádzi totiž pôjdete prakticky bez zdržania, kým na cyklotrase pri električkovej trati treba rátať so stĺpikmi, svetelnou signalizáciou, a predovšetkým množstvom chodcov, kolobežkárov, mamičiek s kočíkmi či venčecnými psami. Cyklochodník nie je jednoznačne označený a zostáva nejasné, kto má na ňom prednosť. (ak)

Foto: Matúš Husár

Na čo si dať pozor, sa dočítate na str. 2. ➤

Na niektorých miestach musia byť obozretní cyklisti aj chodci.

Pod hradom bezpečnejšie

DEVÍN

Múzeum mesta Bratislavy v spolupráci s magistrátom a mestskou časťou Devín začalo s výstavbou dynamickej bariéry, ktorá pod hradom Devín ochráni frekventovanú komunikáciu Slovenské nábrežie.

Nestabilný skalný masív predstavuje riziko už od roku 2017, keď sa na cestu zrútili kamene a mestská časť vyhlásila mimoriadnu situáciu. Odvtedy boli prijaté viaceré dočasné opatrenia, ktoré však nestačili, a tak múzeum po dôkladných prieskumoch a rokovaníach s odborným tímom z oblasti pamiatkovej ochrany, geológie a ochrany prírody rozhodlo o výstavbe dynamickej bariéry s výškou takmer 5 metrov.

Situovanie ochrannej siete v dĺžke približne 100 metrov priamo pri komunikácii bolo navrhnuté tak, aby v maximálnej miere splnilo bezpečnostné požiadavky. Hoci pôjde o masívnejšiu technickú stavbu, svojím tvarom nevytvorí nevhodný dominantný prvok, ktorý by narušal panorámu hradu. Stavebné práce sa začali 1. septembra 2025, pričom na úseku Slovenského nábrežia smerom od parkoviska k pamätníku Brána slobody je uzavretá asfaltová komunikácia. Pre peších je pripravená obchádzková trasa. Predpokladané ukončenie prác je plánované na december 2025. (ak)

Slovo k veci

Tisíce malých príbehov

Hoci sa kalendárny rok už dávno prehupol do svojej druhej polovice, v septembri akoby všetko začínalo nanovo. Minimálne pre deti a študentov, ktorí znova zasednú do lavíc s veľkými očakávaniami.

Veď ako každý školský rok, aj tento určite prinesie tisíce malých príbehov - takých, ktoré sa v okamihu navždy stratia v minulosti, ale aj takých, na ktoré nikdy nezabudneme. Vzniknú nové priateľstvá či prvé lásky, niekto v sebe objaví talent na šport a iný na umenie, bude smiech aj slzy... Škola je totiž miesto, kde sa učíme omnoho viac než len násobilku či pravopis. Učíme sa vstať, keď spadneme. Učíme sa zodpovednosti za svoje činy. Učíme sa priznať si chyby, pretože práve tie nás posúvajú ďalej. Učíme sa počúvať, deliť sa, hľadať vlastný hlas... A niekedy sa učíme aj to, že neexistuje jediná správna odpoveď. Mnohí to berú ako samozrejmosť alebo v porovnaní s prázdninami dokonca ako oštaru, no možnosť učiť sa, to je v skutočnosti obrovská výsada.

Vzdelávanie nie je cieľ, ale cesta, hoci niekedy poriadne kľukatá. Buďme na nej deťom oporou a nezabúdajme po nej naďalej kráčať aj sami. Veď človek sa učí celý život.

Vaše Bratislavské
Noviny

TRIV
BYTY • KANCELÁRIE • TREZORY • KLVÁRE
ŠTAHOVANIE.sk

NÁKLADNÁ DOPRAVA
EXPORTNÉ BALENIE
SKLADOVANIE

0905 616 329
02/ 6542 2387

Cyklotrasa miestami pripomína pešiu promenádu

Keby popri trati viedol aj chodník pre peších, zrejme by ho chodci uprednostnili pred cyklotrasou.

Dokončenie zo str. 1

PETRŽALKA
Koncom augusta vyhasol na novej trati v blízkosti zastávky Zrkadlový háj život 85-ročného cyklistu, ktorý vošiel pod električku. V tomto prípade išlo s najväčšou pravdepodobnosťou o chybu obete, no fakt je, že na viacerých úsekoch novej cyklotrasy hrozia pri chvíľke nepozornosti aj iné kolízne situácie.

Najrizikovejšími sú podľa našich skúseností miesta pri spomínanej zastávke Zr-

kadlový háj a zastávke Farského. „Ľudia pri vystupovaní z električky nesledujú okolie ani svetelnú signalizáciu, a doslova sa vrhajú pod kolesá bicyklov. Je tak zrejme len otázkou času, kedy dôjde k zraneniam - či už na strane chodcov, alebo cyklistov,“ upozorňuje kolega Matúš.

Najmä tí, ktorí novú petržalskú cyklotrasu ešte dobre nepoznajú, musia byť mimoriadne obozretní aj na ďalších miestach. V úseku neďaleko Pajštúnskej ulice je napríklad trať ostrovcem rozdelená na dva

pruhy, ktoré sú také úzke, že keď pôjde v protismere iný cyklista alebo mamička s kočíkom, jednoducho sa nezmestia. Cyklotrasa na viacerých úsekoch pripomína skôr pešiu promenádu, kde treba radšej spomaliť, aby ste sa vyhli prípadnej kolízii. Pozor si však treba dať najmä na križovatkách s cyklopriechodmi – svetelné stĺpiky pri priechode cez koľaje upozorňujú na elek-

Neďaleko Pajštúnskej je trať rozdelená na dva užšie pruhy.

Niektoré stĺpiky blikali stále, hoci na iných miestach tým upozorňujú na prechádzajúcu električku.

Ako hodnotí novú cyklotrasu Dan Kollár z Cyklokoalície

Nová cyklotrasa popri električkovej trati je dôležitou nosnou trasou cyklodopravnej siete v Bratislave a na slovenské pomery prináša pomerne komfortné a bezpečné riešenie. Vytknúť jej možno absenciu inteligentnej detekcie cyklistov, ktorá by na hlavnej radiále bola očakávateľnou a zvýšila plynulosť prejazdu.

Je tiež škoda, že cyklotrasa nebola vyhotovená v červenom asfalte, ktorý mal byť novým štandardom pre cyklistickú infraštruktúru v meste. Vo všeobecnosti ide o dobrý úsek infraštruktúry, ktorý ziska ešte väčší význam dobudovaním napojení na sídlisko. Na celom úseku sa ešte vyskytuje niekoľko menších technických nedostatkov, ktoré sme s mestom komunikovali a v blízkej dobe majú byť opravené.

Väčšie výhrady však máme k pešej infraštruktúre. Ako celkom zásadný nedostatok sa ukazuje absencia chodníkov pozdĺž celej električkovej trate, na ktorú sme upozorňovali už počas projektovej prípravy. Chodci tak celkom prirodzene na niektorých úsekoch využívajú cyklotrasu, čo môže viesť k zbytočným konfliktom alebo kolíziám, spôsobených zlým návrhom. Optimálny nie je ani peší prístup na niektoré zastávky.

tričku blikaním, no ako sme si všimli, nie každý cyklista či chodec zostane stáť, aby počkal, kým električka prejde. Navyše, keď sme prechádzali po cyklotrase minulý týždeň v pondelok, niektoré stĺpiky vydávali prerušované biele svetlo neustále, a tak vlastne strácali potrebnú varovnú funkciu. Platí pritom, že tam, kde nie sú semaforey, má električka vždy prednosť, na čo mnohí ľudia zabúdajú.

Svetelná signalizácia je samostatnou kapitolou. Na cyklochodníku sme narátali až trinásť semaforov, čo je v záujme bezpečnosti iste v poriadku. Chce to však trpezlivosť, pretože na niektorých miestach je ich v jednej križovatke hneď niekoľko a nenadväzujú na seba, takže musíte použiť tlačidlo na signalizačnom zariadení, počkať na zelenú, prejsť prvý úsek a postup znova zopakovať. Rátajte tiež s tým, že

„svetlá“ nie sú umiestnené na protihľanej strane cesty (ako u chodcov), ale nad tlačidlom určeným na vyžiadanie zelenej, a sú malé. Je to nezvyk.

Konštatujeme však, že hoci má nová cyklotrasa aj niektoré slabšie stránky a ne-disciplinovať chodcov, ktorí ju využívajú, je pomerne veľký problém, na rýchly presun je lepšou alternatívou ako spomínaná hrádza. Tá je príjemná skôr na rekreačné bicyklovanie. „Keď som vyrazil naraz s električkou a trochu som sa do toho oprel, aj do cieľa som došiel spolu s ňou,“ uzavrel Matúš s tým, že nová cyklotrasa výrazne cyklistom uľahčuje život. V rámci rozvoja cyklodopravy v našom meste určite patrí k najkvalitnejším stavbám, len sa na nej všetci musia naučiť vzájomnej ohľaduplnosti, pozornosti a dodržiavať pravidlá. (ak)

Foto: Matúš Husár

Vyženieme malých cyklistov na cesty?

Podľa Cyklokoalície by zrejme veľká časť detí naďalej jazdila po chodníku - len nelegálne.

BRATISLAVA
Ak parlament schváli návrh poslanca Ľubomíra Vážneho, aj deti do 10 rokov na bicykli či klasickej kolobežke budú musieť pri bežnej jazde využívať cestu.

Upozorňuje na to OZ Cyklokoalícia s tým, že cieľom Vážneho návrhu je síce zvýšiť bezpečnosť chodcov kvôli elektrickým kolobežkám, no pritom už paralelne prebieha legislatívny proces k ich úplnému zákazu na chodníkoch

zo strany Ministerstva vnútra. Vážneho novela navyše môže mať podľa Cyklokoalície tragické následky. Chce totiž plošne zaviesť povinnosť neprekročiť na chodníkoch rýchlosť 6 km/h a tá je na bicykli len ťažko udržateľná, pretože je pri nej náročné udržať rovnováhu. „Už trojročné deti dosahujú pri bežnej jazde na bicykli rýchlosť nad 8 km/h,“ vysvetľuje Dan Kollár, prezident Cyklokoalície. „Ak sa teda budú chcieť

bicyklovať, budú musieť na cestu k autám.“

V súčasnosti pritom platí, že deti do desať rokov a osoby, ktoré ich sprevádzajú alebo vezú, môžu jazdiť po pravej strane chodníka, ak tým neohrozujú ani neobmedzujú chodcov. Táto výnimka zo zákazu pohybu cyklistov na chodníkoch vychádza z faktu, že je nežiaduce vystavovať deti riziku na ceste. „Pokiaľ by sa tento de facto zákaz bicyklovania detí na chodníkoch skutočne dodržiaval, mohol by mať až desivé dopady na bezpečnosť cestnej premávky a zároveň by neprispel ani k jej plynulosti,“ konštatuje Kollár. Nová úprava by sa navyše netýkala len bicyklov, ale aj jazdy na korčuliach, skejtborde či kolobežke (bez pomocného motorčeka), ktoré mnoho detí používa na ceste do školy. (ak)

Foto: ak

Sivý zákal už nemusí byť strašiakom. Moderný laser vracia zrak aj kvalitu života

S pribúdajúcim vekom sa u väčšiny ľudí začína zrak postupne zhoršovať. Jednou z najčastejších príčin je sivý zákal – zakalenie prirodzenej očnej šošovky. Pacienti opisujú, že vidia, akoby cez špinavé sklo: obraz je rozmazaný, farby vyblednuté a kontrast mizne. Tento problém postihuje takmer každého, niekedy už po päťdesiatke, častejšie však po šesťdesiatom roku života. Okrem veku môže byť dôvodom aj úraz, cukrovka či dlhodobé užívanie niektorých liekov.

Sivý zákal dokáže výrazne znepriemniť každodenný život. Strata ostroti zraku vedie k neistote pri šoférovaní, chôdzi po schodoch či pri orientácii v priestore. Pacienti prestávajú čítať, športovať alebo sa venovať svojim záľubám. Po úspešnej operácii sa však väčšina z nich k svojim aktivitám opäť vracia. Operácia sivého zákalu teda nie

je len o zlepšení videnia – prináša slobodu, istotu a návrat farieb a svetla do života. Kľúčové je zákrok neodkladať. Čím dlhšie pacient čaká, tým je šošovka tvrdšia a samotná operácia zložitejšia. Moderná medicína dnes umožňuje bezpečný a rýchly zákrok už v skorších štádiách, pričom výsledky sú výborné.

Skutočný prelom v liečbe priniesol femtosekundový laser, ktorý pri operácii nahrádza skalpel a vykonáva rezy s mikroskopickou presnosťou. Takmer polovicu krokov operácie zvládne laser úplne samostatne. To znamená kratší čas zákroku, menšiu záťaž pre pacienta a rýchlejšiu rekonvalescenciu. Väčšina pacientov zaznamená zásadné

zlepšenie zraku už na druhý deň po operácii. Veselý Očná Klinika bola priekopníkom tejto metódy na Slovensku a dnes patrí medzi pracoviská s najväčšími skúsenosťami. Zo šiestich femtosekundových laserov dostupných v krajine sa až tri nachádzajú

práve na jej klinikách. Až 75 % operácií sivého zákalu sa tu vykonáva pomocou tejto technológie. Spojenie špičkového vybavenia a skúseností troch generácií lekárov robí z Veselý Očnej Kliniky jedno z najuznávanejších oftalmologických pracovísk u nás. ■

VŠETKO, ČO VAM NA OČIACH VIDÍME

+421 2 3211 4644
Web: veselyok.com
info@veselyok.com

Nová štúdia skúma školstvo: Bude pre žiakov dosť miest?

BRATISLAVA

Metropolitný inštitút Bratislavy vypracoval v spolupráci s magistrátom rozsiahlu územnú štúdiu školstva, ktorá mapuje všetky školy a ich žiakov. Vedeli ste napríklad, že až takmer polovica stredoškôľakov cestuje za vzdelávaním v Bratislave z iného okresu?

Okrem všeobecnej analýzy stavu školskej infraštruktúry sú súčasťou dokumentu aj pasporty jednotlivých škôl s údajmi o ich areáloch, zriaďovateľoch, športovom vybavení či počtoch žiakov. Porovnanie údajov prinieslo niekoľko zaujímavých zistení - napríklad to, že hoci mestské časti zriaďujú len 66 percent bratislavských škôlok, navštevuje ich až 81 percent všetkých detí predškolského veku. Dôvodom je aj to, že v triedach súkromných škôlok je v priemere o polovicu menej detí. Z dokumentu tiež vyplýva, že 23 percent žiakov základných škôl navštevuje súkromné a cirkevné zariadenia a že v prípade stredných škôl sa väčšina žiakov Bratislavského kraja hlási na gymnáziá (až 75 % všetkých deviatakov v porovnaní s ce-

Do bratislavských základných škôl dochádza takmer 13-tisíc žiakov zo zázemia.

loslovenským priemerom len 43 percent). Gymnáziá však vedia prijať len asi tri pätiny prihlásených detí, a tak väčšina z nich zamieri na strednú odbornú školu. Asi polovica ich spolužiakov tam pritom bude z iných miest. Analýza ukázala, že v prípade stredných škôl cestuje za vzdelávaním v Bratislave až 46 percent detí z iných ako bratislavských okresov. Výrazne menej žiakov dochádza z mimobratislavských obcí do našich materských (14 percent) a základných (11 percent) škôl. Zaujímavé pritom je, že pešia

dostupnosť týchto zariadení sa považuje za jedno z kľúčových kritérií kvalitného bývania. Všetky deti by teda mali mať zabezpečené umiestnenie v škôlke a škole na základe spádových zón, ktoré vyplývajú z miesta ich trvalého bydliska. Hoci však sieť materských a základných škôl v Bratislave pomerne dobre reflektuje stabilizované obytné územie mesta, problémom sú nové rezidenčné štvrte budované často bez základnej občianskej vybavenosti. Súčasťou územnej štúdie školstva sú aj demografické analýzy a prognózy, ktoré

modelujú, ako sa pravdepodobne budú vyvíjať počty žiakov v budúcnosti a či má Bratislava pre nich dostatočné kapacity. Je napríklad známe, že v rokoch 2018 až 2021 boli silné populačné

(ak)

Foto: MIB

Analýza odhalila, že súkromných základných škôl je v súčasnosti dvojnásobne a súkromných škôlok dokonca takmer trojnásobne viac ako pred pätnástimi rokmi.

ročníky detí v predškolskom veku, ktoré vytvárali tlak na kapacitu materských škôl. Dá sa ľahko vypočítať, kedy sa tieto deti presunú na základné a stredné školy, kde sa najväčší tlak na miesta očakáva v rokoch 2027 až 2030. V prípade stredoškôľakov tlak na kapacitu vyvrcholí podľa odborníkov okolo roku 2034. Treba však myslieť aj na to, čo bude potom. Postupné starnutie obyvateľstva si vyžiada zariadenia zdravotníctva a sociálnej starostlivosti, preto aj pri výstavbe školskej infraštruktúry treba myslieť na flexibilitu a multifunkčnosť budov. Jedného dňa ich možno budeme využívať inak.

(ak)

Foto: MIB

Učia sa aj najmenší pacienti v nemocnici

NOVÉ MESTO

Pravidelné vzdelávanie má obrovský význam nielen pre zdravé deti, ale aj pre malých pacientov. V priestoroch detskej otorinolaryngologickej (ORL) kliniky Národného ústavu detských chorôb (NÚDCH) na Kramároch preto otvorili poslednú zrekonštruovanú triedu školy a škôlky.

Detská ORL klinika patrí medzi najvyťaženejšie pracoviská nemocnice, kde bolo vlní na lôžkovom oddelení hospitalizovaných vyše 1 400 pacientov. Napriek tomu to bola jedna z posledných kliník, kde ešte neboli zrekonštruované priestory. To sa konečne zmenilo - v rámci obnovy triedy obnovili stropy, renovovali zárubne a dvere, vymaľovali a vytapetovali steny. Pribudla klimatizácia aj nový nábytok.

Vzdelávanie pomáha deťom zmierniť stres z hospitalizácie a podporiť ich psychickú pohodu.

Základná škola pôsobí v NÚDCH už vyše troch desaťročí. Deti sa vzdelávajú podľa prispôbeného programu, ktorý zohľadňuje ich zdravotný stav. Ako vysvetlila riaditeľka školy Štefánia Kmeťková, ročne ich systémom prejde mini-

málne 7000 detí. Pedagogovia komunikujú s kmeňovými školami pacientov a prispôbujú výučbu ich možnostiam. „Nemáme individuálne plány, ale individuálny prístup. Všetci naši učitelia sú špeciálni pedagógovia, ktorí vedú

reagovať na aktuálny stav dieťaťa,“ vysvetlila Kmeťková.

Okrem vyučovania majú malí pacienti k dispozícii aj materskú školu, ktorá je pri zdravotníckom zariadení najväčšou svojho druhu na Slovensku. V minulom školskom roku v nej bolo podľa riaditeľky Zuzany Sopúchovej zapísaných 5 840 detí. Celkovo 15 tried vedú kvalifikované učiteľky priamo na jednotlivých klinikách. „V nemocnici vnímame školu a škôlku ako dôležitú súčasť liečby, ktorá pomáha deťom nezmeškať vzdelávanie, udržať si školské návyky a plynule pokračovať vo vzdelávaní aj počas hospitalizácie,“ priblížil riaditeľ NÚDCH Peter Bartoň.

(TASR, ak)

Foto: Budimex

Nové pravidlá pri Kukurici

NOVÉ MESTO

Koniec rušenia nočného pokoja. Mestská časť a rezort obrany sa dohodli na pravidlách pri rekonštrukcii bývalého internátu Hviezda, známeho aj ako Kukurica.

Počas bežného dňa má po novom stavebník od 21. hodiny eliminovať hlučné práce, napríklad demolačné činnosti či pilenie železa. V nedeľu nebude vykonávať žiadne hlučné práce s výnimkou premávky stavebného výťahu. Rekonštrukciu je podľa ministerstva potrebné dokončiť najneskôr na jar 2026, aby bol projekt oprávnený na financovanie z eurofondov.

(TASR)

ART INVEST
OBRÁZY
NAJLEPŠIE
PREDÁTE
V AUKCII
Žiadne poplatky
Galéria Art Invest
Dobrovičova 7, Bratislava
Info: 0905 659 148
www.artinvest.sk

Viac článkov zo života
v Bratislave nájdete na
www.banoviny.sk

Univerzita Komenského je medzi najlepšimi

BRATISLAVA

Šanghajský rebríček hodnotenia kvality univerzít je považovaný za jeden z troch najprestížnejších. Slovensko má v jeho tohtoročnej edícii rovnako ako predtým iba jediného zástupcu - Univerzitu Komenského.

Prestížny rebríček ARWU (Academic Ranking of World Universities), známy tiež ako Šanghajský rebríček, hodnotil viac ako 2500 vzdelávacích inštitúcií, z ktorých vytvoril zoznam 1000 najlepších univerzít na svete. Univerzita Komenského (UK) si

Univerzita Komenského si v prestížnom Šanghajskom rebríčku udržala minuloročné umiestnenie.

udržala minuloročné umiestnenie a patrí jej 901. – 1000. pozícia. „Tento rebríček má mimoriadne náročné kritériá, veľkú časť hodnotenia tvoria napríklad držiteľia Nobelových cien alebo Fieldsových medailí, ktorých sme na našej univerzite v sledovanom období nemali. Rebríčky celkovo nepreceňujeme ani nepodceňujeme, sú pre nás istou súčasťou spätnej väzby so záväzkom ďalej pracovať na podpore kvalitného výskumu,“ zhodnotil umiestnenie UK rektor Marek Števec.

(ak)

Foto: ak

SKODA

Nový Elroq

IMPA - najväčšia predajná a servisná sieť značky Škoda na Slovensku

Predaj nových vozidiel Škoda

Predaj jazdených vozidiel

Autorizovaný servis Škoda

Požičovňa vozidiel

VÁŠ PARTNER NA CESTÁCH

IMPA Bratislava, a.s.
Panónska cesta 23, 851 04 Bratislava
Call centrum: +421 800 10 20 10

Mobil: +421 907 979 012
E-mail: bratislava@impa.sk
www.impa.sk

IMPA®

www.skoda-auto.sk

Uvedené informácie a fotografie majú len informatívno-ilustračný charakter. Kombinovaná spotreba a emisie CO₂ automobilov Škoda Elroq podľa cyklu WLTP: 15,7 – 17,3 kWh/100 km, 0 g/km. Podrobnosti o ponuke, konečných cenách a špecifikácii vám poskytnú autorizovaní predajca značky Škoda.

Sedem dôvodov, prečo Bratislavu rozvíjať polycentricky

Polycentrické mesto je také, ktoré nemá jedno centrálné jadro, ale tvoria ho viaceré geograficky rozptýlené lokálne centrá. V nasledujúcom texte sa dozviete, prečo je rozvoj v duchu polycentrizmu zmysluplným riešením aj pre Bratislavu.

Polycentrické mestá ponúkajú svojim obyvateľom množstvo výhod najmä vďaka tomu, že ekonomické a sociálne aktivity sú distribuované medzi viaceré časti mesta. Územie sa rozvíja rovnomerne, znižuje sa tlak na jedno centrum a zlepšuje sa kvalita života v rôznych častiach mesta. Aktívne trávenie času v jeho rôznych častiach posilňuje vzťah ľudí k týmto lokalitám a zvyšuje ich atraktivitu. Prepojením živých lokálnych centier vzniká funkčná mestská sieť.

Polycentrické mestá sa často rozvíjajú spájaním viacerých obcí alebo mestských častí do jedného urbanis-

tického celku. Môžu však vzniknúť aj v miestach s veľkou plochou a nízkou hustotou obyvateľstva, ktoré sa tak vyvinuli v dôsledku geografických podmienok alebo územného plánovania. Bratislavu formovali oba spôsoby. Prečítajte si viac o dôvodoch, prečo by sa mala Bratislava aj naďalej rozvíjať polycentricky.

Geografia:
„rozťahané“ mesto potrebuje rovnomerný rozvoj

Na základe svojich historických východísk má Bratislava prirodzené

predpoklady na polycentrický rozvoj. Mesto rástlo spájaním menších obcí na svojom okraji, ktoré však neboli dostatočne prepojené so zvyškom mesta a ani medzi sebou navzájom. Do územia mesta sa navyše vnášajú Malé Karpaty, Devínska Kobyla, Dunaj a lužné lesy, v dôsledku čoho sa mesto skôr rozrástlo do dĺžky, než aby sa zahusťovalo. Hustota osídlenia v Bratislave je nerovnomerná a v niektorých častiach mesta dokonca pripomína lazu. Mesto sa pre svoju plošnú rozľahanosť a z nej prameniacu nízkú hustotu zaľudnenia rozvíja nekompaktné. Polycentrizmus sa tak Bratislave prirodzene ponúka ako riešenie pri plánovaní budúceho rozvoja mesta, ktoré zohľadňuje jeho jedinečnú polohu a históriu.

História:
plánovanie mesta bolo vždy centrálné, je čas na zmenu

Bratislava mala ako historické európske mesto do konca minulého storočia centrálny charakter. Mestské hrady, vnútri ktorých sa odohrával život, po stáročia definovali priestorový rozvoj mesta. Ostatné časti mesta sa rozvíjali pomalšie a zameriavali sa hlavne na poľnohospodárstvo a vinohradníctvo. Povojnové územné plánovanie bolo založené na rozdelení mesta na lokality s rôznymi funkciami, ktoré boli dopravné prepojené s centrom, pretože veľká vzdialenosť sídlisk od centra sa v období automobilového nadšenia nevnímala ako problém. Dôležitejšie bolo nájsť územia s dostatočnou plochou na výstavbu bývania pre veľký počet nových obyvateľov a obyvateľiek. Vznikli tak prvé paneláky a prvé sídliská. Počet obyvateľov narástol zo 120-tisíc na 440-tisíc a Bratislava sa stala mestom, ktoré poznáme dnes. Napriek tomu, že sa Bratislava rozrástla do šírky, plánovanie mesta bolo centrálné. Administratívne, kul-

túrne a spoločenské centrum mesta zostávalo v jadre. Aj keď sa centrá vybavenosti plánovali v nových štvrtiach, ich realizácia neraz zaostala alebo k nej vôbec nedošlo.

Prvé roky po Nežnej revolúcii sa niesli v znamení revitalizácie veľkého historického jadra. Aj napriek tomu, že približne 90 % obyvateľstva žilo v panelákoch na sídliskách, dochádzalo k vyzdvihovaniu bratislavského korza. Až v poslednej dekáde sa ťažisko záujmu presúva a pre Bratislavu sa stáva čoraz dôležitejšie nájsť rovnováhu v rozvoji po celej jej ploche a vytvárať rôzne formy lokálnych centier.

Suburbanizácia:
máme sídliská, no chýbajú v nich služby

V období socializmu prebiehala rozsiahla výstavba sídlisk a populácia Bratislavy skokovo narástla. Hoci nové sídliská vyriešili bytovú krízu, priniesli aj problémy s nedostatkom občianskej vybavenosti či kvalitou verejných priestorov.

Po páde socializmu sa Bratislava rozrástla smerom za hranice mesta do predmestí, ktoré však dodnes čelia podobným problémom ako moderné sídliská. V mnohých chýbajú základné služby a vybavenosť, za ktorými obyvatelia a obyvateľky dochádzajú naspäť do mesta. Predmestia sa aj naďalej rozširujú a sú od Bratislavy funkčne závislé.

Výrazný rast populácie za hranicami mesta naznačuje, že množstvo výstavby bývania v Bratislave nepokrýva dopyt. Významná časť ľudí z pred-

mestí by pritom mohla bývať priamo v meste, ak by im ponúklo dostatočnú a pestrú ponuku bývania a vybavenosti. Dosiahnuť sa to dá iba rozvojom na celej ploche mesta. Okrem centra a jeho okolia by sme preto nemali zanedbávať ani kvalitný rozvoj jeho okrajov, kde žije podstatná časť obyvateľov a obyvateľiek Bratislavy. Polycentrická Bratislava s lokálnymi centrami môže vzniknúť na viacerých miestach, keď paralelne rozvíjame jej okraje, transformujeme nevyužívané zanedbané miesta a doplníme už existujúcu štruktúru.

Spokojná dostupnosť:
lokálne centrá zlepšujú služby aj život

V mestách, kde sme si bližšie, sa žije jednoduchšie. V hustom meste ľudia viac chodia pešo, na bicykli alebo využívajú iné alternatívne druhy dopravy.

Predpokladom vzniku živej siete susedstiev je zmiešavanie funkcií, najmä vo forme rôznorodých priestorov na prízemí bytových domov, ktoré prinášajú komfortný prístup k službám (škôlky, školy, lekári či úrady) a aktivitám (šport, kultúra či nákupy). Blízkosť lokálnych centier je dôležitá aj pre zlepšenie kvality služieb ako sú verejná doprava, školstvo alebo infraštruktúra, ktoré sú efektívne len pri vyššej koncentrácii ľudí.

Podpora mestskej mobility:
lokálne centrá dokážu odľahčiť hlavnú infraštruktúru

Pandémia covid-19 a následné zmeny v pracovných návykoch obyvateľov ukázali, že denná mobilita ľudí sa môže meniť. Ak podporíme lokálnu mobilitu a zvýšime dostupnosť občianskej vybavenosti v lokálnych centrách, oslabíme primárne denné toky ľudí do centra. Odľahčíme tak aj zaťaženie hlavnej infraštruktúry, najmä v oblasti osobnej automobilovej dopravy, a teda zmiernime zápchy na hlavných ťahoch.

Nevyhnutnosťou na vytvorenie dobre prepojených lokálnych centier je aj kvalitná verejná doprava. V Bratislave sa počíta najmä s predĺžovaním tratí električky až po jej okraje.

Verejná doprava sa môže prepojiť aj s novými a existujúcimi stanicami prímestských vlakov, ktoré sa budú nachádzať v rámci jednotlivých mestských častí. Vďaka tomu sa preprava vlakom stane súčasťou každodenného pohybu mnohých obyvateľov a obyvateľiek mesta.

Živé verejné priestory
v štvrtiach slúžia na relax a spájajú ľudí

Mestské verejné priestory by mali ponúkať miesto na oddych, zeleň, mobiliár a ideálne aj prevádzky na prízemí budov. Ich kvalitu však najjednoduchšie spoznáme podľa toho, že v nich ľudia trávia čas a zdržiavajú sa v uliciach, parkoch, zelených dvoroch či na námestiach.

Obyvatelia si vďaka nim dokážu vytvoriť silnejší vzťah s prostredím, v ktorom žijú. Keďže sa o priestory delia so susedmi, upevňujú si aj me-

dziľudské vzťahy a sú tolerantnejší a ohľadupľnejší. Z verejného priestoru sa tak stáva predĺžená obývačka štvrte. Hlavnou funkciou verejných priestorov je oddych a rekreácia. Mali by preto byť nevyhnutnou súčasťou lokálnych centier.

Nástroj budovania vzťahu s mestom a so svojou štvrtou

Cieľom polycentrizmu nemá byť roztrieštené mesto bez jednotnej identity. Práve naopak, podporovaním rozmanitého charakteru jednotlivých mestských častí a susedstiev môžeme túto identitu budovať ako pestrú skladku.

Polycentrická mestská identita ponúka okrem jadra, kde sa stretáva celé mesto, možnosť plnohodnotne fungovať aj v rámci lokálnych centier s vlastným charakterom. Posilňuje sa tým väzba obyvateľov nielen na samotné mesto, ale aj na konkrétnu časť, v ktorej žijú.

Príkladom je mestská časť Vajnory. Jej obyvatelia a obyvateľky ju často nazývajú „dedina v meste“, slogan sa objavuje aj na webstránke mestskej časti. Z celomestského pohľadu sa to môže javiť ako izolujúce, pri polycentrickom pohľade to však dáva zmysel. Podporujeme identitu Vajnôr ako dediny a zároveň budujeme jej vzťah s mestom. Akceptovanie faktu, že Bratislava má pestrú štruktúru a mnoho tvárí, nás môže paradoxne priviesť k silnejšej mestskej integrácii. ■

Viac o tom, ako môže Bratislava fungovať na základe princípov polycentrizmu a kde môže rozvíjať svoj potenciál, sa dočítate v knihe Rozumne rastúce mesto, ktorú pripravil kolektív odborníkov a odborníčok s reálnymi skúsenosťami z Bratislavy.

Kedy otvoria Propeller?

STARÉ MESTO

Budova Propellera by mohla byť opäť otvorená uprostred jesene. Nájomca chcel pôvodne stihnúť sezónu, ešte v lete však vykonával stavebné práce a úpravy.

Ich rozsah a trvanie ovplyvnilo dôkladné posúdenie priestoru, ktoré vykonal nájomca po podpísaní nájomnej zmluvy s mestskou časťou. Všetky realizované úpravy pritom musia prejsť jej schválením. **(TASR, ak)**

Foto: Matúš Husár

HĽADÁME KLAMPIAROV

SAMCO Aircraft
Maintenance Bratislava
Letisko M.R.Š.
Plný úväzok
Plat 1 630 €

Náplň práce:

Vŕtanie, brúsenie, ohýbanie plechov – opravy lietadiel. Nemáš skúsenosti? Nevadí – zaškolíme Ťa!

Požiadavky:

- Manuálna zručnosť
- Zmysel pre detail

Ponúkame:

13. & 14. plat, každoročné garantované navýšovanie mzdy, odmeny, kariérny rast, príspevky na stravu a dochádzku a ďalšie

Kontaktuj nás:

Viera Belúch
tel.: +421 904 894 013
mail: hr@samco-bts.aero
web: www.samco-bts.aero

POZOR! Rampy sú zdvihnuté, vlaky jazdia

JAROVCE

Starosta Jaroviec Jozef Uhler opätovne upozorňuje na poruchovosť železničného priestestia medzi Jarovcami a Petržalkou. Nie je podľa neho ojedinelým prípadom, keď boli rampy zdvihnuté a po trati prešiel vlak. Podľa niektorých obyvateľov sťažujú viditeľnosť aj stromy.

„Ide o opakujúci sa prípad, ktorý trvá možno aj rok. Podľa hlásení obyvateľov odhadujem, že sa to deje približne raz za dva mesiace,“ skonštatoval Uhler s tým, že v ostatnom období zaznamenali porúch viac. Sú prípady, keď sú rampy bezdôvodne dole 20 až 30 minút, inokedy sú zas zdvihnuté, aj keď tadiaľ prechádza vlak. Nefunkčná pritom býva aj svetelná signalizácia, a tak dochádza podľa starostu k vážnemu ohrozeniu života a majetku obyvateľov. Problémom je tiež zhoršený rozhľad v okolí priestestia. Uhler tvrdí, že už na jar požiadali ŽSR o údržbu náletových drevín, keďže pozemok i zeleň patrí im. Železnice sa však údajne vyjadrili, že ide

Na priestestí medzi Jarovcami a Petržalkou si treba dávať obrovský pozor, nie vždy totiž rampy fungujú.

o riadené priestestie, a tak to nie je potrebné. V uplynulom období evidovali ŽSR na danom priestestí dve poruchy. Reakčná doba bola v prvom prípade do pol hodiny, v druhom bol zodpovedný pracovník na mieste do desať minút. „Keďže v oboch prípadoch išlo o ojedinelé poruchy a ŽSR od začiatku roka 2025 neevidujú žiadnu ďalšiu poruchu na tomto priestestnom zabezpečovacom zariadení, veríme, že situácia sa upokojí,“ uviedla hovorkyňa želez-

níc Petra Lániková. Zároveň poznamenala, že v prípade poruchy na priestestí sú vlaky inštruované upozorňovať na svoj prechod cez priestestie nielen zníženou rýchlosťou 10 kilometrov za hodinu, ale aj opakovaným dávaním signálu „Pozor“ hŕkačkou. Železnice vodičov opakovane vyzývajú, aby pri približovaní sa k železničnému priestestiu bez svetelnej signalizácie postupovali v súlade s pravidlami cestnej premávky a s maximálnou opatnosťou. **(TASR, ak)**

Slovensku sa nachádza 2062 železničných priestestí, z ktorých je len polovica vybavená aktívnym zabezpečovacím zariadením. „Aj preto je zodpovedné správanie sa všetkých účastníkov cestnej premávky nevyhnutnou súčasťou bezpečnosti na priestestiach,“ zdôraznila. Vodiči aj chodci by mali rešpektovať dopravné značenie, zvýšiť opatnosť a vždy sa pred vstupom na priestestie presvedčiť, či sa neblíži vlak. Na otázku, ako je to so zabezpečením rozhľadu na priestestí medzi Jarovcami a Petržalkou, však ŽSR neodpovedali. **(TASR, ak)**

Foto: Matúš Husár

Mladý génius z Bratislavy

BRATISLAVA

Z bratislavského gymnázia až na jednu z najlepších univerzít sveta. Talentovaný Viktor je len jedným z dvoch Slovákov, ktorí študujú na americkom Stanforde.

Viktor Imrišek je meno, ktoré by ste si mali zapamätať. Ešte ako študent Gymnázia Grösslingová získal bronzové medaily na medzinárodných matematických olympiádach v Nórsku a Japonsku a následne odišiel vďaka štipendiu na dva roky študovať na prestížnu medzinárodnú školu United World College of the Adriatic do Talianska. Aj vďaka týmto skúsenostiam Viktora prijali na Stanford-

skú univerzitu, kde naďalej dokazuje svoj nesmierny talent. Po dvoch rokoch štúdia má študijný priemer 4,05 z maximálnych 4,00, čo je možné len pri najvyšších hodnoteniach a bonusových bodoch. „Viktor tým opäť potvrdzuje, že patrí medzi top 1 % najlepších študentov na jednej z najnáročnejších univerzít sveta. Nečudoval by som sa, keby čoskoro získal ocenenie dekana, výskumný grant či odporúčanie na prestížny PhD program,“ uviedol k šikovnému mladíkovi Pavol Čekan. „Je ďaleko pred svojimi rovesníkmi. Jeho vedecké myslenie je vyspelé, komplexné a excelentné. A navyše je nesmierne

Imrišek na Stanforde zaujal nielen svojimi študijnými výsledkami, ale aj dobrovoľníckou prácou s deťmi.

skromný,“ doplnil uznávaný slovenský vedec. Viktor Imrišek na Stanforde študuje bioinžinierstvo a matematiku a popri štúdiu sa venuje

aj džudu a hrá na violončele. Podľa vlastných slov by sa však určite chcel aj naďalej venovať najmä vede. **(ak)**
Foto: TASR

Bývalý hotel Kyjev je národnou kultúrnou pamiatkou

STARÉ MESTO

Ministerstvo kultúry po vyše dvoch rokoch potvrdilo vyhlásenie komplexu budov na Kamennom námestí za národnú kultúrnu pamiatku. Rozhodnutie môže skomplikovať jeho plánovanú rekonštrukciu.

Situácia týkajúca sa Kamenného námestia je už dlho pomerne komplikovaná. Pamiatkový úrad ešte v roku 2013 rozhodol, že polyfunkčný objekt, ktorý tvorí hotel Kyjev s OD Prior, nebude vyhlásený za národnú kultúrnu pamiatku (NKP). V máji 2023 však vydal návrh na opäť rozhodnutie, čo majiteľ hotela, spoločnosť Lordship, vnímala ako „zmenu pravidiel počas hry“ a proti rozhodnutiu sa odvolala. Britský developer pritom deklaroval pripravenosť investovať a začať s obnovou, no za daných podmienok nevedel, ako má s objektom disponovať. A to nielen v súvislosti s obnovou budovy bývalého hotela, ale aj s revitalizáciou okolia, po ktorej má na trojuholníkovom priestore medzi ulicami Rajska a Cintorínska vzniknúť nový verejný priestor s pódium pre pouličnú hudbu a galerijnou kaviarňou.

Rozuzlenie prišlo až po vyše dvoch rokoch - Ministerstvo kultúry (MK) v lete vydalo rozhodnutie, ktorým potvrdilo vyhlásenie Hotela Kyjev za národnú kultúrnu pamiatku. „Ministerstvo dôkladne preskúmalo všetky námietky účastníkov konania a postupovalo v súlade so zákonnými procesmi,“ ozrejmla riaditeľka odboru komunikácie MK Petra Bačinská s tým, že rezort rieši súbežne viaceré odvolania. „Vzhľadom na početnosť konaní a limitované kapacity ministerstvo nevydáva rozhodnutia ‚na bežiacom páse‘. Každé jednej veci venuje náležitú pozornosť.“ Podľa Bačinskej bola hlavným dôvodom pre vyhlásenie týchto objektov za národné kultúrne pamiatky ich mimo-

Developer plánuje hotelu navrátiť jeho pôvodnú funkciu.

riadna architektonická a historická hodnota.

„Ako to už ministerstvo uviedlo aj vo svojom rozhodnutí, cieľom vyhlásenia za NKP nie je vytvoriť z uvedeníh objektov ‚skanzen‘, ale umožniť zachovanie pôvodných hodnotných prvkov súboru stavieb aj v rámci ďalšej etapy ich budúcej existencie,“ priblížila Bačinská. Podľa ministerstva sa však dá vytvoriť nová hodnotná kvalita aj pri povinnosti integrovať existujúce prvky. Je k tomu podľa neho potrebná len dobrá spolupráca s rôznymi odborníkmi. „Za národnú kultúrnu pamiatku sa nevyhlasujú tuctové stavby, ale výnimočné objekty, ktoré disponujú určitými pridanými hodnotami, ktorými Hotel Kyjev nepochybne disponuje. Ministerstvo súhlasí s názorom spoločnosti

Lordship, že rekonštrukcia nehnuteľnosti v ich vlastníctve nebude jednoduchá záležitosť,“ poznamenalo MK. Spoločnosť Lordship opätovne deklaruje, že má záujem o projekty pokračovať, no priznáva, že rozhodnutie rezortu kultúry môže celý proces výrazne skomplikovať. Konkrétny do-

sah však v tejto chvíli nevie presne odhadnúť. „Každopádne, potvrdzujúce rozhodnutie Ministerstva kultúry SR, ktorého vydanie trvalo viac ako dva roky, môže mať zásadné negatívne dôsledky - či už na aktuálne jednania s operátorom ubytovania, alebo na samotný koncept obnovy,“ konštatuje výkonný riaditeľ spoločnosti Rostislav Novák

Medzi ulicami Rajska a Cintorínska má vzniknúť nový verejný priestor.

SLOVENSKÁ
FILHARMÓNIA

ABO ²⁵/₂₆

77. KONCERTNÁ SEZÓNA

filharmonia.sk

25. 08. – 19. 09.
Prednostný predaj abonentiek pre abonentov z minulej sezóny

16. 09. – 02. 10.
Voľný predaj abonentiek pre všetkých záujemcov

06. 10. 2025
Predaj vstupeniek a voľný výber koncertov

Stretneme sa na koncerte

Davis Cup sa blíži

NOVÉ MESTO Slovenskí tenisti privítajú v stretnutí 1. svetovej skupiny Davisovho pohára výber Kolumbie. Hrat' sa bude 12. a 13. septembra 2025 na tvrdom povrchu v Peugeot aréne Národného tenisového centra. Víťaz duelu postúpi do budúcoročného prvého kvalifikačného kola majstrovstiev sveta družstiev a zdolaná tím bude bojovať o udržanie sa v 1. svetovej skupine. Kapitán slovenského tímu Tibor Tóth verí, že sa na zápasy prídu pozrieť aj domáci fanúšikovia. (ak)

September praje behu

BRATISLAVA Tento mesiac sa v Bratislave koná hneď niekoľko bežeckých podujatí. Už 6. septembra štartuje Telemek Night Run Bratislava 2025, najväčší nočný beh na Slovensku, a 20. septembra z rovnakého miesta pri nákupnom centre Eurovea aj dm ženský beh 2025. O týždeň neskôr, teda 27. septembra sa zas koná Beh neporazených 2025, ktorého cieľom je šíriť osvetu o cievej mozgovej príhode a už nasledujúci deň sa môžete vydať aj na charitatívny Beh Slnecnicami. (ak)

Starožitnosti Panenská 22

Odkúpime v hotovosti: sklo, porcelán, striebro, obrazy, hodiny, šperky, lampy, nábytok, i celé pozostalosti, umenie každého druhu

Konzultácie zdarma aj u Vás doma

tel: 0907 981 477

Po predložení tohto inzerátu získavate 20% zľavu na 3 nákupy v našej predajni.

Sme tu pre Vás už 30 rokov

Naším športovcom sa v lete mimoriadne darilo

Naši plavci získali na Medzinárodných detských hrách šesť medailí.

BRATISLAVA V auguste sa konali dve mimoriadne prestížne športové podujatia - čínsky Čcheng-tu hostil Svetové hry a estónsky Tallinn Medzinárodné detské hry. Na oboch sa našim športovcom mimoriadne darilo. Svetové hry sa konajú každé štyri roky v neolympijských športoch a zúčastňujú sa ich športovci z krajín, ktoré sú členmi Medzinárodného olympijského výboru. Tento

Zlato do Bratislavy priniesli futbalistky.

rok na nich naši reprezentanti získali šesť cenných kovov, z toho dva putujú do Bratislavy. Lukostrelkyňa Denisa Baránková získala zlato a Tereza Šmelíková nečakane obsadila v orientačnom behu na strednej trati krásne druhé miesto. Na päťkilometrové preteky sa vydávala ako jedna z posledných, cez poma-

rančové sady a kukuričné či ryžové polia však prebehla rýchlejšie než pretekárky, ktoré štartovali pred ňou a sú vyššie vo svetovom rankingu. Hoci teda pred pretekmi verila v najlepšiu desiatku, nakoniec 26-ročná Bratislavčanka pre slovenský orientačný beh vybojovala azda najväčší úspech v jeho histórii a domov doniesla striebornú medailu. Ešte o čosi lepšie sa darilo 23-ročnej Bratislavčanke Denise Baránkovej, ktorá pri jazere Čching-lung zvíťazila v terénnej lukostreľbe žien. „Získ zlatej medaily na Svetových hrách radím v kariére najvyššie. Je to stále olympijský luk, aj keď neolympijská disciplína,“ povedala po medailovom ceremoniáli Baránková pre olympic.sk. Obrovský úspech zaznamenali aj naši mladí športovci. Z Medzinárodných detských hier, ktorých sa zúčastnilo viac ako tisíc športovcov do 15 rokov, priniesli až sedem

medailí. Zlato získali naše futbalistky, ktoré pôsobia v kluboch Slovan Bratislava, FK Rača a FKM Karlova Ves a spoločne ako bratislavský tím v turnaji porazili domáci Tallinn, thajský Bangkok, grécku Olympiu a vo finále aj islandský Reykjavík. Ďalšie cenné kovy sme vylovili v bazéne, kde náš najúspešnejší účastník Filip Gero obsadil dvakrát druhú priečku (100 m motýlik a 400 m voľný spôsob), v disciplíne 200 metrov voľný spôsob skončil tretí a bronzovú medailu vybojoval spolu s kolegami aj v štafete na 4x 100 m voľným spôsobom. Úspech chlapcov zopakovali aj dievčatá, ktoré v rovnakej štafete tiež obsadili tretie miesto, no pridali k nemu aj bronz v štafete na 4x 100 m polohové preteky. Domovské kluby plavkyň a plavcov PK Azeta, Vysokoškolský klub Univerzity Komenského, J&T Sport Team Bratislava a PK ORCA Bratislava majú byť na čo hrdé. A my s nimi. (ak)

Foto: Magistrát

Štadión Vladimíra Dzurilla čaká modernizácia

RUŽINOV Budúci rok v apríli bude Ružinov spolu s mestom Piešťany hostiť Majstrovstvá sveta v hokeji do 18 ro-

kov. Tešiť sa však môžeme nielen na najväčšie mladé talenty, ale aj na kvalitnejšie priestory pre ružinovských športovcov. V rámci príprav na prestížne podujatie totiž prejde Zimný štadión Vladimíra Dzurilla menšou rekonštrukciou. „Ružinov je jedinou mestskou časťou Bratislavy, ktorá má vo svojej správe skutočný hokejový štadión s niekoľkotisícovou kapacitou,“ uviedol na sociálnej sieti starosta mestskej časti Martin Chren s tým, že technické špecifikácie stavby kladú na prevádzku vysoké nároky. O to viac uvítal, že kvôli budúročnému Majstrovstvu sveta schválil Fond na podporu športu dotáciu na opravu štadióna vo výške 790-tisíc eur.

Slovensko síce odohrá svoje zápasy v Piešťanoch, ktoré majú o čosi vyššiu kapacitu štadióna, v Ružinove však budete môcť vidieť napríklad tím z Českej republiky.

„Nepôjde, žiaľ, o zásadnú rekonštrukciu - tá si pýta milióny,“ vysvetlil Chren, podľa ktorého sa najbližšie úpravy budú týkať najmä vzduchovej techniky, kanalizácie a šatní. Ako však starosta zdôraznil, všetky tieto veci po majstrovstvách nikto neodnesie - zostanú tu a budú ďalej slúžiť deťom a verejnosti. (ak)

Foto: bn

ŠPORTOVÉ PODUJATIA V MESTE:

Príďte fandiť našim

BRATISLAVA Pozrite si tipy na zaujímavé športové stretnutia, ktoré sa konajú na domácej pôde bratislavských tímov. Dátumy sa môžu v priebehu mesiaca meniť, preto si ich

vopred overte na ich webovej stránke. Ak viete o ďalšom zaujímavom podujatí pre športových fanúšikov, napíšte nám na redakcia@banoviny.sk. (bn)

Foto: shutterstock

Futbal

4. 9., 20.45 h,	Slovensko - Nemecko (Kvalifikácia na MS 2026)
5. 9., 16.00 h,	FK Inter Bratislava - MŠK Žilina B (2. liga)
7. 9., 10.30 h,	FC Petržalka - MFK Stará Ľubovňa (2. liga)
7. 9., 10.30 h,	FK Rača - TJ KOVO Beluša (3. liga)
14. 9., 10.30 h,	ŠK Slovan Bratislava B - FK MŠK Považská Bystrica (2. liga)
20. 9., 15.30 h,	FK Inter Bratislava - MFK Stará Ľubovňa (2. liga)
20. 9., 20.30 h,	ŠK Slovan Bratislava - DAC Dunajská Streda (1. liga)
21. 9., 10.30 h,	FC Petržalka - MŠK Púchov (2. liga)
21. 9., 10.30 h,	FK Rača - TJ Družstevník Veľké Ludince (3. liga)
28. 9., 10.30 h,	FC Petržalka - Slávia TU Košice (2. liga)

Basketbal

27. 9., 18.00 h,	Slovan Bratislava - BKM Lučenec (1. liga muži)
27. 9., 19.30 h,	Slovan Bratislava - Slávia Banská Bystrica (1. liga ženy)
1. 10., 18.00 h,	Slovan Bratislava - U.M.F. Tindastoll SAUOARKROKUR (ENBL)

Hokej

12. 9., 18.30 h,	HC Slovan Bratislava - HC Košice (1. liga)
16. 9., 18.30 h,	HC Slovan Bratislava - HK Nitra (1. liga)
21. 9., 16.00 h,	HC Slovan Bratislava - HC Prešov (1. liga)
28. 9., 16.00 h,	HC Slovan Bratislava - Vici Žilina (1. liga)

Hádzaná

6. 9., 19.00 h,	ŠKP Bratislava - HC Záhoráci (1. liga)
20. 9., 18.00 h,	ŠKP Bratislava - MŠK Považská Bystrica (1. liga)

Džudo

4. - 7. september, Majstrovstvá Európy juniorov, Bratislava 2025 (GOPASS ARÉNA)

Dostihy

6. 9., 14.00 h -	33. Slovenské Oaks
21. 9., 13.00 h -	32. Slovenský St. Leger

Historický míľnik pre naše letisko

BRATISLAVA Po mimoriadne úspešnej letnej sezóne prichádza Letisko Bratislava s ďalšou výbornou správou - letecká spoločnosť Wizz Air u nás v novembri otvorí svoju základňu.

Dopravca na svoju bázu v Bratislave umiestni dve lietadlá typu Airbus A321neo s kapacitou 239 sedadiel a otvorí z Bratislavy až dvanásť úplne nových leteckých liniek. „Otvorenie základne Wizz Air predstavuje pre Letisko M. R. Štefánika historický míľnik. Najväčšie rozšírenie leteckých liniek, ktoré sa nám podarilo dosiahnuť s leteckým dopravcom, prinesie výrazný nárast počtu cestujúcich z aktuálnych dvoch miliónov až na tri milióny ročne,“ povedal riaditeľ letiska Dušan Novo-

ta s tým, že Wizz Air otvára nové destinácie, o ktoré na základe potrieb cestujúcich dlhodobo žiadali. Sú nimi švajčiarsky Bazilej, nórsko Oslo, srbský Niš, grécke Atény a bulharský Plovdiv a Varana. Novinkou sú aj lety do troch talianskych destinácií (Neapol, Palermo a kalábrijské Lamezia Terme) či spojenie so španielskou Malagou, Alicante a Barcelonou, kam sa z Bratislavy poletí denne na najväčšie a hlavné letisko El Prat.

Otvorenie nových liniek však nie je len skvelou správou pre našich cestovateľov, ale aj pre Bratislavu - môžu totiž pomôcť cestovnému ruchu preklenúť slabšie mimosezónne mesiace. Podľa organizácie Bratislava Tourist Board (BTB) to pre naše mesto predstavuje veľkú príležitosť

Nové letecké linky by mohli využívať nielen slovenskí cestovatelia, ale aj turisti mieriaci do Bratislavy.

Boxy plné hier pre deti

BRATISLAVA Metropolitný inštitút Bratislavy uviedol tento rok zaujímavú novinku - zapožičanie Hracích boxov s outdoor hrami či športovým náčiním. Až do novembra ich nájdete v pätnástich lokalitách. „Podporou samostatného pohybu a voľnej hry chceme vytvárať bezpečné, inkluzívne susedstvo, kde sa deti hrajú spolu, trávia čas v diverzných komunitách a vytvárajú si nové vzťahy,“ vysvetľuje na svojej stránke Metropolitný

inštitút Bratislava s tým, že Hracie boxy nie sú len o zábave, ale tiež učia deti zodpovednosti za spoločné hračky aj schopnosti podeliť sa s ostatnými. V súčasnosti sú k dispozícii v Sokolskej záhrade v Starom Meste, v Dúbravke na Nejedlého, v Rači na Cyprichovej a v Novom Meste na Ovručskej ulici. V Petržalke nájdete Hrací box na Daliborovom námestí a na Haanovej a Furdekovej ulici a v Karlovej Vsi na ihrisku Jamnického, na Kempelenovej ulici a na ihrisku medzi Sekulskou

Pribudne aj linka do Košíc

Spoločnosť Wizz Air bude prevádzkovať aj linku z Bratislavy do Košíc, a to každý deň v týždni, v pondelok a piatok dokonca dvakrát denne. Jednosmerná letenka bude stáť od 19,99 do 75 eur (bez batožiny), v závislosti od vyťaženia daného lietadla. Lietať sa bude so strojmi Airbus A321/A320 s kapacitou 230 sedadiel. Na letisko stačí prísť len 40 minút pred odletom. Prvý let by sa mal uskutočniť už v novembri tohto roka.

osloviť nové cieľové trhy a zvýšiť počet zahraničných návštevníkov s prenocovaním. „Bratislava vie zaujať príjemnou atmosférou a je ako stvorená pre kratšie tzv. city-break výlety. Naše viačkové trhy či unikátne veľkonočné ľudové tradície určite oslovia aj zahraničných návštevníkov,“ uviedla predsedníčka predstavenstva BTB Nina Erneker, podľa ktorej viac ako 60 percent návštevníkov Bratislavy tvoria práve zahraniční hostia. Tradične ide najmä o návštevníkov z nemecky hovoriacich krajín, z Česka, Poľska a Spojeného kráľovstva. (ak)

Foto: ak

a Levárskou. Hry a športové náčinie si môžu deti zapožičať aj na štyroch miestach v Ružinove, a to vo vnútrobloku ulíc Mraziarská a Klincová, v Ružovej doline a na Gemerkej a Stropkovskej ulici. (ak)

Foto: Metropolitný inštitút Bratislavy

Dávame svojim klientom priestor na personalizáciu nehnuteľnosti

Pri kúpe bytu „z papiera“, teda v čase, keď je projekt iba v procese povoľovania, majú záujemci možnosť čiastočne si prispôbiť budúci priestor podľa svojich individuálnych preferencií. V JTRE klientom všetko vysvetlia a rady poradia skúsené dámy – architektky – z oddelenia klientských zmien. Od Natálie Vodislavskej, vedúcej tohto oddelenia, ktorá v spoločnosti pracuje viac ako 11 rokov, sme sa dozvedeli o práci s klientami a cieľoch oddelenia viac.

1. Ako začína tento celkom zložitý proces, ak sa klient rozhodne, že mu v byte niečo nevyhovuje?

Veľa klientov sa už pri kúpe bytu pýta na možnosti úprav. Keď podpíšu ZOBZ (zmluvu o budúcej zmluve), kontaktujeme ich ohľadom vyplnenia tzv. Karty bytu, kde klienti vyznačia vybraný štandard a prípadný záujem o klientske zmeny. Ak majú záujem o zmeny, v určitom čase, podľa harmonogramu výstavby, ich osobne kontaktujeme a dohodneme si stretnutie u nás v showroome. Tam spolu s klientom prejdeme možnosti zmien, usmerníme niektoré požiadavky podľa noriem a technických možností projektu, poradíme pri výbere štandardu a nadštandardu. Klient má na výber z nadštandardnej ponuky

z nami pripraveného Design booku, alebo môže navštíviť našich zmluvných dodávateľov a u nich si vybrať, čo sa mu páči.

2. Čo chcú najčastejšie klienti meniť? V ktorej z miestností bytu robíte najčastejšie zásahy?

Za moje roky praxe môžem konštatovať, že najviac zmien sa vždy odohráva v kúpeľniach. Či už ide o zmenu obkladu, dlažby, sanity alebo doplnenie skriniek. Najčastejšou stavebnou úpravou vo všetkých projektoch v posledných rokoch je zmena vane na sprchovací kút. Klienti si pomerne často nechávajú doplniť kuchynskú linku a šatníky, aby bol byt po odovzdaní pripravený na nast'ahovanie.

Zmontovať posteľ, doviesť gauč a čo najskôr bývať. Moderní ľudia jednoducho nechcú strácať čas.

3. Je rozdiel, ak nad zmenami v byte sedíte so ženou alebo mužom, prípadne s párom?

Rozdiel tam rozhodne je. Muži častejšie riešia technické veci, ako je počet zásuviek a, samozrejme, tie finančné, aby ženy o moc neprekročili rozpočet. Ženy oveľa viac zaujíma celkový dizajn projektu a atmosféra bytu. Pri pároch býva často preto zaujímavá dynamika stretnutia. Nedá sa generalizovať, s kým sa pracuje ľahšie, lebo jednotlivci vedia byť veľmi nerozhodní a páry sa buď nevedia zhodnúť alebo práve jeden prehovorí druhého na rýchle

rozhodnutie. To robí našu prácu zaujímavou, lebo každý deň je iný.

4. Akú najzaujímavejšiu zmenu ste robili? Akú najdrahšiu zmenu ste robili? Akú najrozsiahlejšiu zmenu ste robili?

V každom projekte sme mali niekoľko zaujímavých aj drahých realizácií. Pre nás najzaujímavejšie sú, keď prídu klienti s vlastným architektom, ktorý vie prísť s veľmi kreatívnymi riešeniami. Väčšinou sa jedná o kompletnú zmenu, kde neostane ako sa hovorí „kameň na kameni“. Najdrahšia zmena, akú sme tu zažili, bola v cene ďalšieho bytu, ale tá sa týkala nielen interiéru ale aj finančne náročných úprav na veľkorysej terase prislúchajúcej k bytu, čo bola najväčšia klientska zmena.

5. Ak si z pohľadu architektky myslíte, že zmena bude v skutočnosti k horšiemu, snažíte sa klienta presvedčiť, aby to nerobil? Alebo zas naopak, ak si myslíte, že by klient ocenil zmenu, tak mu ju proaktívne navrhnete?

Áno, rady klientom poradíme. Ak vidíme, že je niečo naozaj veľmi nepraktické, upozorníme ich na to a vysvetlíme im, prečo by sme takúto zmenu neodporučili. Rovnako, ak vidíme potenciál na vylepšenie, tiež to s klientom preberieme. Finálne rozhodnutie je vždy na klientovi, my im iba predložíme možnosti a dáme odporúčania. Ak chcú klienti niečo nerealizovateľné, alebo to nie je v súlade s platnými normami, tak takéto zmeny klientom neumožníme.

6. Mali ste na stole projekt, v ktorom neboli žiadne klientske zmeny?

Nech je projekt navrhnutý akokoľvek dobre, nikdy nevyhoviete každému. Každý z nás má rôzne preferencie v rôznych obdobiach života a je nám prirodzené prispôbovať si prostredie na náš obraz. Napríklad projekt Ovocné sady Trnávka bol veľmi dobre dispozične zvládnutý, a tak mal len veľmi obmedzené možnosti klientských zmien,

ktoré využilo, v pomere k počtu bytov iba málo budúcich vlastníkov.

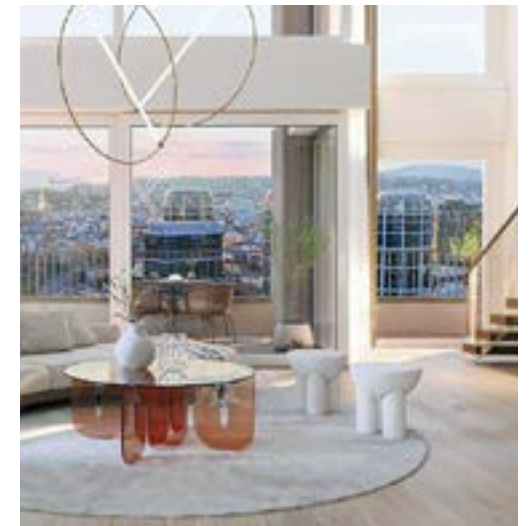
7. Asi najzaujímavejší projekt z dielne JTRE bol prvý slovenský mrakodrap, kde bola určite unikátna klientela. Mali ste pocit, že to bolo s klientmi jednoduchšie alebo práve naopak?

Na jednej strane to bolo jednoduchšie, lebo táto klientela vie presne, čo chce, na strane druhej to bolo oveľa náročnejšie na čas, lebo sme sa často zdržali pri množstve technických detailov, ktoré sme museli konzultovať s dodávateľmi aj s tímom na stavbe. Najviac nám však nedali zabráť klienti z Eurovea Tower, ale z nábrežnej časti Riverside, kde bolo v ponuke iba 96 rezidencií.

8. Najnovší projekt DY ponúka až 656 rezidencií. Nebojíte sa, že vás klienti zahltia?

Projekt prešiel do spustenia predaja s výraznými vylepšeniami, nielen fasády, verejných priestorov, ale aj bytových a nebytových priestorov. Byty sú priestrané, presvetlené, majú premyslené dispozície a veľmi pekný a nadčasový štandard. Z ponuky si vie vybrať naozaj každý. Na klientských zmenách klientov, ktorí si už kúpili byt v Downtown Yards, pracujeme viac ako pol roka a klienti nám to stále potvrdzujú. Máme však aj klientov s rozsiahlejšími zmenami, ktoré sme úspešne zvládli a klienti odchádzali spokojní. Do predaja teraz prichádza komornejšia časť projektu, vchody, kde je iba 20 rezidencií. Tieto apartmány sú ideálne pre ľudí, ktorí preferujú menšie, komornejšie a súkromnejšie bývanie, ale zároveň túžia po živote v centre mesta. Očakávame, že väčšina klientov si vyberie zo širokých možností kvalitného štandardu.

9. Je to prvý projekt, ktorý sa inšpiroval londýnskym štandardom a rezidenčným priestorom s kuchynkou, spoločenskou miestnosťou, komunitnou knižnicou, zónou na hry a pre-

mietanie filmov, ale aj niečo pre aktívny oddych – jogovú miestnosť a posilňovňu. Myslíte si, že to bude mať nejaký vplyv na zmeny v byte od klientov?

Klienti rozhodne oceňujú vybavenosť projektu, ale do bytov sa to neprenáša. Zatiaľ si nikto nezrušil obývačku, lebo mal na prízemí súkromnú premietaciu miestnosť. Byty poskytujú súkromný individuálny či rodinný priestor, na ktorý sú nároky stále podobné od projektu k projektu. Popri svojom súkromí ale chcú mať všetky moderné služby poruke, takže čím lepšie je projekt „vybavený“, tým je pre klienta príťažlivejší. Poskytuje mu totiž možnosť vybaviť všetko potrebné v dostupnej pešej vzdialenosti.

10. Dostali ste niekedy spätnú väzbu na svoju prácu? Napríklad poslal vám klient fotografie alebo vás pozoval k nemu domov, aby ste videli byt po dokončení?

Ako som spomínala, často si klienti volajú svojich osvedčených architektov a my máme možnosť vidieť nové, často neobvyklé, riešenia. Počas výstavby chodíme kontrolovať zapracovanie zmien na stavbe, kde máme možnosť vidieť realizácie ešte pred odovzdaním bytu, ale ten finálny výsledok kompletne zariadeného bytu už často nevidíme. Preto sme vždy radi, ak nám klient ponúkne možnosť prísť sa pozrieť na hotový byt. Občas na niektorý interier natrafíme v odbornom časopise alebo v nomináciách na CEZAAR. ■

Školský rok s novinkami

NOVÉ MESTO
Rodičia a žiaci v Novom Meste spoznali ako prví na Slovensku hneď dva zaujímavé projekty - elektronické prihlasovanie do škôl a adaptačné triedy pre cudzincov. Ich skúsenosti poslúžia pri zavádzaní týchto novínok aj inde.
Pilotné nasadenie portálu Elektronické prihlášky do škôl testoval rezort školstva v máji a júni. Rodičia mohli podávať elektronické prihlášky do trinástich zapojených materských škôl v Novom Meste a niektoré údaje boli automaticky predvyplnené na základe prepojenia s dátami zo štátnych registrov. Rodičia ocenili jednoduchosť, rýchlosť a pohodlnosť tohto riešenia a vďaka digitalizácii sa znížila chýbovosť aj administratívna záťaž riaditeľov škôl. Systém navyše umožnil lepšie plánovanie kapacít škôl a redukciiu duplicit pri prijímaní detí. V roku 2026 už bude dostupný pre všetky materské, základné a stredné školy na Slovensku.
Ministerstvo školstva v Novom Meste spúšťa aj ďalšiu novinku - adaptačné triedy, ktoré zlepšujú podmienky na vzdelávanie žiakov s nedostatočnou znalosťou slovenského jazyka. Pilotne fungujú od tohto školského roka na škole na Odborárskej ulici, kde výraznú časť školského kolektívu tvoria žiaci z vietnamskej komunity. „Doterajšie jazykové kurzy boli užitočné, no adaptačné triedy poskytnú komplexnejšiu podporu a zabezpečia, že dieťa sa bude môcť čo najskôr plnohodnotne zapojiť do vzdelávacieho procesu,“ vysvetlila riaditeľka školy Jana Ondrigová s tým, že triedy nie sú určené len žiakom z vietnamskej komunity, ale všetkým deťom iných národností, ktoré splňajú zákonné podmienky na ich zaradenie. **(ak)**

Depo Krasňany prešlo veľkou rekonštrukciou

Tak, ako prebieha generačná obmena vozidlového parku, mení sa aj technické zázemie potrebné na jeho údržbu.

RAČA
Výmena kofajiska, predĺženie odstavných hál aj ekologický aspekt - to všetko priniesla komplexná modernizácia Depa Krasňany, ktoré je vďaka nej konečne prispôsobené novým električkám a potrebám dnešnej Bratislavy.
Depo Krasňany bolo postavené začiatkom 70. rokov a postupne prestávalo vyhovovať nárokom modernej verejnej dopravy. Dopravný podnik Bratislava (DPB) preto začal v novembri 2023 s jeho rekonštrukciou, ktorá

bola realizovaná vďaka eurofondom. Predĺžené a rozšírené haly majú po jej dokončení celkovú plochu 15-tisíc m² a sú vybavené novými technológiami, ktoré umožňujú servisovať celé portfólio električiek vrátane najnovších nízkopodlažných vozidiel. Zároveň zefektívňujú deponovanie vďaka modernému automatizovanému stavaniu vlakovkej cesty do predĺžených odstavných hál či na nové objazdné koľaje. Upravená vnútorná dispozícia údržby je pripravená aj na električky s dĺžkou do 50 metrov.

Rekonštrukciou tiež prešli priestory vyhradené pre

DPB z Depa Krasňany vypravuje električky na linky 3 a 9 a zároveň všetky elektrobusesy.

údržbu a odstavenie elektrobusev vrátane nabíjajúcich staníc pre rýchle aj pomalé nabíjanie. Zásadnou inováciou je aj nová čistička odpadových vôd napojená na umývaciu linku električiek a elektrobusev, ktorá umožňuje recykláciu použitej vody a výrazne znižuje jej spotrebu. „Zmodernizované Depo Krasňany je ukážkou toho, ako vyzerá zázemie mestskej hromadnej dopravy 21. storočia. Moderné technológie a ekologické riešenia nám počas 30 rokov ušetrí až 42 percent prevádzkových nákladov,“ uviedol Martin Rybanský, predseda predstavenstva DPB. **(ak)**

Foto: BSK

Bezpečnejší domov pre rodiny v núdzi

PETRŽALKA
Osamelé alebo týrané matky s deťmi môžu do nového života vstúpiť v krajších priestoroch, mestská časť Petržalka presťahovala zariadenie núdzového bývania aj útulok.
Miestny úrad poskytuje Petržalčanom v núdzi nielen poradenstvo, ale aj prechodné ubytovanie. Doteraz to však nebolo ideálne, útulok aj zariadenie núdzového bývania totiž sídlili v spoločných priestoroch so Zariadením opatrovateľskej služby

s iným denným režimom, potrebami a aktivitami. Preto mestská časť rozhodla o ich oddelení a časť pre rodiny v núdzi presťahovala do nových vhodnejších priestorov, ktoré nazvala Bezpečný domov. V ňom je k dispozícii celkovo 18 lôžok - sedem v zariadení núdzového bývania a jedenásť v útulku pre matky s deťmi. „Je to miesto, kde poskytujeme ubytovanie spravidla na tri, najviac však na deväť mesiacov v roku. Klientkam s deťmi nikdy neukončíme službu bez toho,

aby mali vyriešené bývanie,“ priblížila riaditeľka Strediska sociálnych služieb Petržalka Alena Kočnerová s tým, že táto služba je spolpatnená v zmysle cenníka. Okrem strechy nad hlavou je však pre ženy a ich deti mimoriadne dôležitá aj ďalšia podpora. Mestská časť preto klientky zariadenia a útulku zapája do aktivít zameraných na podporu nezávislého života, ako je napríklad osvojenie si pracovných návykov a zručností, orientácia na pracovnom

trhu, príprava písomností na pracovný pohovor, plánovanie výdavkov a príjmov či tréning každodenných a komunikačných zručností. Zamestnanci ich tiež vedú k tráveniu času so svojimi deťmi s možnosťou využitia literárneho kútika, čítaním rozprávok či sledovaním televíznych programov podľa výberu. Oddelenie sociálnych vecí okrem toho celoročne poskytuje obyvateľom základné sociálne poradenstvo, a to aj v prípade domáceho násillia. **(ak)**

Tržnica na Trnavskom mýte ožila

Tržnica na Trnavskom mýte oživa novými prevádzkami aj podujatiami.

NOVÉ MESTO
Mestská časť úspešne naštartovala revitalizáciu novej Tržnice. Do výzvy na nových nájomcov sa prihlásilo viac ako 80 subjektov

a už dnes funguje v ikonickej budove na Trnavskom mýte vyše 30 prevádzok s ponukou tovarov a služieb. Do Tržnice sa tak konečne vracia život.
Mestská tržnica vyrástla v rokoch 1978 až 1983 a dlhé roky poskytovala obyvateľom ponuku ovocia a zeleniny, ale aj ďalších potravín či kvetov. S príchodom veľkých nákupných centier však začala atraktivnosť tržnice upadať a predajcovia z jej priestorov postupne vymizli. To sa konečne mení - návštevníci už dnes nájdu v Tržnici päť kvetinarstiev, dve mäsiarstva, troch stálych predajcov ovocia a zeleniny, predajňu syrov a mliečnych výrobkov, cukráreň, viechy a legendárnu výrobu a predajňu lahôdok a rybieh šalátov. Novinkou sú aj viaceré gastroprevádzky, napríklad vegánske bistro či piváreň s reštauráciou, ktorá vznikla v suteréne. Čoskoro pribudne aj kórejské bistro s výrobňou kimchi, výrobná sirupov s kaviarňou, zero waste priestor s workshopmi a degustáčnymi večerami, ale aj hubová farma, ktorá bude pestovať huby, venovať sa

Na poschodí v lete pribudla čítareň s dennou tlačou, časopismi aj detskými knižkami.

výskumnej činnosti a skúmať nové materiály z mycélia. „Práve to, že návštevníci si budú môcť zadovážiť produkty vyrobené priamo na mieste, je dôležitým aspektom novej Tržnice. To nás odliší od nákupných centier a priláka ďalšiu klientelu,“ hovorí vedúci Tržnice Peter Briatka. Tržnica sa však popri obchode a gastronómii profiluje aj ako miesto zážitkov. Za posledný rok privítala na koncertoch, festivaloch a podujatiach viac než 10 000 divákov a v jesennej sezóne pribudnú

aj rôzne výstavy, autorské čítania a kurzy školy nového cirkusu Cirkuskus, ktorý sa dokonca stane stálym nájomcom a prinesie možnosti aktívneho trávenia voľného času pre deti aj dospelých. „Eventy v Tržnici fungujú výborne. Atmosféra je aj vďaka architektúre budovy jedinečná,“ uzatvára Peter Briatka s tým, že postupne dochádza aj k menším stavebným úpravám, ktoré zlepšujú vizuálny dojem. **(ak)**
Foto: Tržnica / Jana Schaffnerová

OLO otvorilo nový zberný dvor, odpad tam odovzdáte bezplatne

Všetok odpad môžete odovzdať bezplatne - s výnimkou drobného stavebného odpadu, ktorý je spolpatnený sumou 0,078 eura za kilogram.

DÚBRAVKA
V Bratislave pribudol nový zberný dvor, kde môžete odovzdať svoj nadrozmernej odpad. Organizácia OLO ho otvorila na Poliankach v susedstve útulku Slobody zvierat.
Služby Zberného dvora Dúbravka môžu využívať všetci obyvatelia, ktorí sú zapojení do systému zberu komunálneho odpadu, čiže platia po-

platok za komunálny odpad. Pri vstupe je len potrebné preukázať, že máte v našom meste trvalý alebo prechodný pobyt, prípadne predložiť doklad, že v ňom vlastníte nehnuteľnosť alebo že sa zapájate do zberu komunálneho odpadu v Bratislave. Na zberný dvor môžete priniesť elektrospotrebiče bez obsahu nebezpečných látok, bioodpad, kov, papier, plasty, sklo, drevo, textil, ale aj jedlé oleje a tuky. Zberný dvor Dúbravka však zatiaľ neprijíma odpad s obsahom nebezpečných látok, a tak nepochodíte s motorovými olejmi, rôznymi chemikáliami, pneumatikami, no ani s elektronickými zariadeniami ako chladničky, čerpadlá, mikrovlnky, tlačiarne, televízory či počítače. Mnohým predmetom však môžete dať aj šancu na ďalšie použitie - súčasťou zberného dvora je totiž aj KOLO point,

teda miesto, kde sa dajú odovzdať stále funkčné predmety a prispieť tak k lepšiemu svetu pre nás všetkých. Nový zberný dvor na ulici Pod brehmi

v lokalite Polianky je otvorený celoročne, od utorka do soboty, v čase od 8. do 18. hodiny, s výnimkou sviatkov. **(ak)**
Foto: OLO a.s.

www.KAMENARSTVO-ANDRASSY.sk
0905 320 476, ZNÍŽENIE CIEN AŽ O 30%

od 1 350 €

od 1 750 €

ZADARMO: odborné poradenstvo, dovoz do 100 km

kamenarstvoandrassy@gmail.com

KONTAKT: Šancová 112 (budova tržnice), Bratislava 0918 504 385

Nový príspevok na šport

BRATISLAVA

Od januára 2025 pribudla rodičom ďalšia možnosť podpory - zamestnávateľa s viac ako 49 zamestnancami im musia poskytnúť príspevok na športovú činnosť dieťaťa.

Nárok majú deti do 18 rokov, ktoré sú minimálne šesť mesiacov členmi športového klubu. Ich rodičia môžu získať až 275 eur ročne (55 percent preukázaných nákladov). (ak)

Skunky v ZOO

KARLOVA VES Kolekciu severoamerických cicavcov v ZOO Bratislava rozšírili skunky pruhované. Tri mladé samce sú vo výbehu medzi dikobrazmi bielo-chvostými a hrošíkmi libérijskými.

Skunky sú známe najmä vďaka svojej unikátnej obrane pred predátormi. V prípade ohrozenia dokážu zo špeciálnych žliaz pri chvoste vystreknúť páchnucu tekutinu, ktorá je tak účinná, že odradí aj oveľa väčšieho nepriateľa. (ak)

Foto: ZOO Bratislava

Slavo vytýčil najdlhšiu turistickú trasu u nás, začína sa v Bratislave

Slavo Duchovič vytýčil najdlhšiu trasu na Slovensku.

BRATISLAVA

Najdlhšiu turistickú trasu na Slovensku vytýčil Bratislavčan a snád aj preto začína a končí práve v našom meste. O tom, ako sa na ňu pripraviť, kam vybehnúť len tak na skok a čo by sa v našich lesoch dalo zlepšiť, sme sa porozprávali so Slavom Duchovičom (53).

Ste rodený Bratislavčan, alebo ste sa sem prisťahovali?

Nie, nepochádzam z Bratislavy. Presťahoval som sa sem pred 17 rokmi kvôli práci. Pochádzam z Kolačna, malej dediny pri Partizánskom, zasadennej do malebného údolia. Je tam naozaj krásne, no, paradoxne, som v detstve vzťah k prírode veľmi nemal. Popravde, ani ma k tomu nikto nevedel. Do lesa som chodil maximálne na hriby alebo s otcom chystať drevo na zimu. Turistika nebola až tak rozšírená a mal som kopu iných záľub.

Via Slovakia je rozdelená na osemnásť etáp, a tak je prístupná všetkým turistom.

Ako ste sa teda dostali k diaľkovej turistike?

Úplne náhodne. Najskôr som absolvoval úžasné preteky Trnavská stovka, na ktoré som sa vybral s nulovou kondičkou a skúsenosťami, pomyselne rovno z postele. Meria pritom deväťdesiat kilometrov a takmer som umrel, ale dal som to. Prvý diaľkový trek som zažil na Ceste hrdinov SNP z Dukly na Devín, z ktorého sa mi ani nechcelo ísť domov, a tak

som sa ešte na druhý deň vracal naspäť. Tam som zacítil chuť prvých 1000 kilometrov na jeden záťah.

Zrejme sa vám to zapáčilo...

Áno, už o rok neskôr som vymyslel projekt Via Slovakia a vybral som sa s tromi kamarátmi na cestu okolo Slovenska. Spolu sme vytvorili najdlhšiu turistickú magistrálu u nás, ktorá meria 1800 kilometrov. Všetko o nej nájdete na goviaslovakia.sk.

Hneď nasledujúci rok som celý okruh absolvoval znova, aby sme o tejto krásnej ceste nakrútili film Via Slovakia. Ukazuje, čo sa na nej dá vidieť. Byť každý deň na inom mieste, zažívať dobrodružstvo, spoznať jedinečnosť slovenskej prírody, to človek musí milovať. Diaľkový trek je nádherná činnosť, pri ktorej človek spozná svoje limity, siahne si na dno svojich fyzických a psychických síl, ale hlavne nájde sám seba a začne si vážiť maličkosti a bežné veci.

Pri diaľkovej turistike človek spozná sám seba, tvrdí Slavo.

Človek by sa však na takú dlhú trasu zrejme nemal vydať bez prípravy...

Určite neodporúčam vyraziť na celú trasu ako Via Slovakia na jeden „záťah“ bez predchádzajúcich skúseností. Sú to stovky kilometrov, ktoré si vyžadujú fyzickú aj psychickú pripravenosť. Zatiaľ treba postupne a najskôr robiť krátke túry v okolí, nič veľké, 5 až 10 kilometrov, ideálne po značených chodníkoch. Tam si človek otestuje aj svoju výbavu, ktorá je mimoriadne dôležitá. Treba si dať záležať na výbere kvalitnej obuvi a funkčného oblečenia a zvoliť správny batoh. Odporúčam vyskúšať si viacdenný trek s prenocovaním v lese, prekonať strach zo samoty a lesa. Dôležité je najmä naučiť sa plánovať trasu podľa terénu a počasia, vedieť vyhľadávať možnosti doplnenia zásob jedla a vody a naučiť sa nájsť najvhodnejšie miesto na spanie. A hlavne ísť s pokorou. Pretože na takýchto diaľkových trasách nekráča len telo, ale predovšetkým hlava.

Myslíte si, že je v Bratislave dost možností na turistiku?

Bratislava má prekvapivo veľa prírody priamo na dosah. Máme tu Malé Karpaty, Železnú studničku, Kačín, Devínsku Kobylu, Sandberg a len kúsok za hranicami Hainburg. Pre obyvateľov mesta je to ideálne zázemie na víkendové výlety, bežnú turistiku či len obyčajnú prechádzku po lese. Stačí nasadnúť na mestský autobus a do pol hodiny ste v prírode. Všade sú bufety, oddychové miesta, vyhliadky...

Kde presne Via Slovakia začína a kadiaľ vedie?

Pomyselný štart a zároveň aj cieľ je na Bratislavskom hrade. Ak sa vyberiete na východ, budete prechádzať starými uličkami, Dunaj prekročíte po Moste SNP a krátko si môžete oddýchnuť v Sade Janka Kráľa, nádhorne upravenom mestskom parku. Ďalej trasa pokračuje po hrádzi Dunaja v Petržalke vedľa chránenej oblasti Dunajské Luhy.

Vedie históriou, modernou architektúrou, pokojnými miestami aj prírodnými územiami s výnimočnou faunou a flórou. Ak sa z hradu vyberiete na sever, prechádza trasa úplne iným prostredím. Rušným mestom, tichými uličkami na Starých Gruntoch a krásnym lesom až na Devínsku Kobylu. A to všetko v jednom meste. Foto: Via Slovakia

V Janíkovom dvore postavia nové P+R parkovisko za takmer milión eur

V Bratislave funguje deväť záchytných parkovísk, do konca roka by k nim malo pribudnúť ďalšie na konci Petržalky.

PETRŽALKA

V Bratislave momentálne funguje deväť záchytných parkovísk P+R (Park and Ride). To desiate by malo onedlho pribudnúť pri konečnej zastávke predĺženej električkovej trate v Petržalke.

Rovnako ako iné svetové metropoly aj Bratislavu trápi doprava a nedostatok parkovacích miest. Pomôcť s tým má nielen systém Bratislavského parkovacieho asistenta (PAAS), ale aj bezplatné záchytné parkoviská P+R

určené najmä tým, ktorí prichádzajú do Bratislavy za prácou, na návštevu, prípadne niečo vybaviť. Vyhnú sa vďaka nim ťažkostiam s orientáciou v meste a s hľadaním parkovacieho miesta a navyše odľahčia centrum aj rezidenčné zóny od ďalšej dopravnej záťaže.

Najväčšiu kapacitu má P+R Cintorín Vrakuňa a P+R Komisarčky a pre návštevníkov centra je zas ideálne parkovisko pod mostom Lanfranconi, dve P+R pri Panónskej ceste (Macharova

a Jasovská) či P+R Prístavný most. Bez obmedzenia hodín sú potom tri záchytné parkoviská pri hypermarketoch Tesco (Petržalka, Zlaté Piesky, Lamač). Ďalšie, už desiate záchytné parkovisko má vzniknúť pri konečnej zastávke električkovej trate v Petržalke. Ako vyplýva zo zmluvy o dielo, zverejnenej v Centrálnom registri zmlúv, mesto zaň zaplatí takmer 945-tisíc eur s DPH.

P+R Janíkov dvor zrealizuje spoločnosť PORR, ktorá uspela so svojou ponukou v súťaži na zhotoviteľa. Parkovisko by malo byť dokončené do konca roka, výstavbu má zhotoviteľ dokončiť najneskôr do štyroch mesiacov od prevzatia stavby. V rámci projektu má mať parkovisko 93 kolmých parkovacích státi pre osobné vozidlá a šesť kolmých parkovacích státi pre motocykle. K dispozícii budú tiež parkovacie státi pre vozidlá na elektrický pohon vrátane nabíjačiek a potrebného vybavenia a projekt ráta aj s novým osvetlením parkoviska a priľahlých spevnených plôch. (ak, TASR)

Foto: Magistrát

ŠPAČEK® KUCHYNSKÉ ŠTÚDIO

NEMECKÉ KUCHYNE NOLTE, SCHÜLLER, SPOTREBIČE, DOPLNKY

AUTORIZOVANÝ PREDAJCA

-40% PLATÍ NA KUCHYNE NOLTE DO 30.11.2025

WWW.SPACEK.SK

SHOWROOM SLNEČNICE - MESTO, ZUZANY CHALUPOVEJ 10B, TEL: 0903 800 677

VÝKUP

MINCE - BANKOVKY

0902 168 083

www.horinka.sk

Živé Račko

NOVÉ MESTO

Hudobný a medziodborový festival Živé Račko 6. septembra opäť premení park na Račianskom mýte na pulzujúce miesto plné kultúry, pohybu a zábavy pre všetky generácie.

Tešiť sa môžete na inšpiratívne debaty, stánky mimovládnych organizácií, workshopy, kreatívne dielne či pohybové aktivity, ale aj program pre najmenších a vystúpenie Vojtíka, Bad Karma Boy a Midi Lidi. (ak)

Zatmenie Mesiaca

DEVÍN

V nedeľu 7. septembra nás čaká úplné zatmenie Mesiaca, ktoré môžete pozorovať aj na hrade Devín. K dispozícii budú d'alekohľady od členov Slovenského zväzu astronómov a odborný výklad.

Hrad bude výnimočne otvorený až do 22. h a vstupné bude podľa bežného cenníka, teda 8 eur pre dospelých a 4 eurá pre deti od 6 do 15 rokov, študentov a seniorov. (ak)

Cesty medzi ľuďmi

STARÉ MESTO

Bratislavský fotograf Rudolf Baranovič konečne prináša svoje snímky plné emócií, pohybu a autenticity aj domácemu publiku. Autorská výstava „Cesty medzi ľuďmi“ je inštalovaná v galérii Martina Martinčeka v Stredoeurópskom dome fotografie na Prepoštskej ulici a navštíví ju môžete do 28. septembra. (ak)

Nevyhádzajte knihy darujte ich nám
Kontakt: 0907 701786

SEPTEMBER V MESTE

BRATISLAVA

Pozrite si tipy na zaujímavé podujatia v našom meste, ktoré vám i vašim deťom spestrí september príjemným zážitkom. O ďalších

Bratislavská knižná burza

každú sobotu

V Starej tržnici môžete v sobotu zísť na najväčšiu knižnú burzu na Slovensku, ktorá sprevádza pravidelný potravinový Trh-Piac-Markt. Táto jedinečná akcia sa koná vždy od 9. h do 15. h na poschodí tržnice. Nájdete tu najmä knihy, ale popri nich sa určite objavia aj grafiky, gramoplatne, pohľadnice, časopisy, CD-čka, komiksy a plagáty, známky, mince a iné zberateľské predmety. Vstup je voľný. Viac na www.staratrznica.sk

Dni majstrov ULUV

6. a 7. septembra

Prvý septembrový víkend bude patriť najväčšiemu mestskému remeselnému festivalu. Od 10. do 18.00 h sa na Hviezdoslavovom námestí predstaviť stovka výrobcov, ktorí ponúknu svoje originálne výrobky a predvedú rozmanité tradičné remeslá - od droťárstva, drevorezby či hrnčiarstva cez tkanie na krosnách, paličkovanie či-

piek, plstenie až po zdobenie kraslíc a medovníkov. Viac na www.uluv.sk

Festival židovskej kultúry

9. - 15. septembra

Výstavy, divadelné predstavenia, hudobný program aj gastro lahôdky, to všetko sľubuje druhý ročník Festivalu židovskej kultúry Shalom Chaverim, ktorý sa do Bratislavy vráti v dňoch 9. do 15. septembra. Aj tento rok prinesie bohatý program, ktorý má za cieľ priblížiť rozmanitosť a hĺbku židovskej kultúry širokému spektru publika. Viac na www.shalom-chaverim.sk

Vyberte si zážitok na víkend aj všedný deň

Biele tiene

od 11. septembra

Staromestská galéria Zichy na Ventúrskej ulici hostí do 2. októbra spoločnú výstavu dvoch umelcov, ktorí sa poznajú už 40 rokov. Andrej Augustín predstaví obrazy, grafiky aj diela z keramiky a porcelánu, ktorým sa v poslednej dobe venuje najviac, Miroslav Pošvic zas svoje litografie, maľby a priestorové objekty, plné láskavosti a jemného humoru. Viac na staromestskeskulturnecentra.sk

Auto-Moto Salón v Bory Mall

19. až 21. septembra

Príďte 19. až 21. septembra do nákupno-zábavného centra Bory Mall na Auto-Moto Salón. Zblízka si budete môcť obzrieť silné a lákavé novinky všetkých značiek a chýbať nebudú ani testovacie jazdy. Počas soboty a nedele sa predstavia aj vozidlá vojenskej polície, hasiči so svojou technikou či policajné psy, ktoré predvedú svoje triky. Dospelí sa budú môcť vyšantiť na štvorkolkách. Viac na borymall.sk

Račianske vinobranie

12. až 14. septembra

V strede mesiaca sa uskutoční jedno z najobľúbenejších a najnavštevovanejších podujatí v Bratislavskom kraji - Račianske vinobranie. Navštevníci sa môžu tešiť na koncerty Tublatanky, Jany Kirschner s kapelou, Billy Barman či vystúpenie folklórneho súboru Urpin. Chýbať samozrejme nebude čerstvý burčiak a vína od miestnych výrobcov. Viac na www.raca.sk

Nivy oslavujú na štyroch kolieskach

27. septembra

Oslávte s nami 4. narodeniny Nivy centra! V sobotu 27. septembra od 11.30 h sa môžete tešiť na program plný retro zábavy - roller-skating show, retro herné stanovišťa pre deti, bingo spotrebiťskú súťaž o skvelé ceny a nakoniec aj koncert skupiny Maduar. Chýbať nebude ani tematický fotokútik, popcorn za body v aplikácii Ahoj, Nivy! či facepainting a retro zmenáreň. Viac na www.nivy.com

V čom videl legendárny herec Oldo Hlaváček (†91) kúzlo Bratislavy

Bratislavčania by sa mali stretávať v kaviarňach či vinárňach s kamarátmi a rozprávať sa s nimi - vyzval v roku 2011 v našich novinách Oldo Hlaváček.

BRATISLAVA

Pred pár dňami sme sa navždy rozlúčili s legendárnym hercom, zabávačom, scenáristom i moderátorom – ale aj verným Bratislavčanom Oldom Hlaváčkom (†91). V dávnejšom rozhovore pre naše noviny si spomínal aj na kamarátske stretnutia v garáži.

Oldo Hlaváček vyrastal na Vajnorskej ceste, no po druhej svetovej vojne začal bývať na Patrónke. „Tento kút mesta mi spríjemnil posledných päťdesiat rokov života,“ prezradil v roku 2011 v rozhovore s redaktorkou Dášou Šebanovou pre Bratislavské noviny. „Pre mňa je to veľmi pekné a príjemné miesto, oáza ticha a zelene. V centre Bratislavy máme pri dome záhradku, pestujeme zeleninku, ovocné stromy a nie je nič krajšie, ako keď ráno môžete vstať a ísť si ešte v pyžame odtrhnúť paradajku. To je pre mňa kúzlo Bratislavy,“ priblížil. Herectvo Olda Hlaváčka lákalo od malička. Prvý príležitosť dostal v školskom predstavení Chrobáci a po ukončení gymnázia vyštudoval Vysokú školu múzických umení v Bratislave. V roku 1957 ho však uväznili za poburovanie proti republike - Hlaváček otvorene vyjadroval svoj odpor k diktátu ZSSR a polícia zachytila list mame, v ktorom Sovietov nazval uzurpátormi a zloduchmi. Za tieto slová si odsedel rok za mrežami a po prepustení pracoval ako vodič parného valca v Slovnafte. Až neskôr sa Hlaváčkov podarilo zasa vrátiť k herectvu a v roku 1963 sa stal členom Činohry Slovenského národného divadla (SND). Na našej prvej scéne sa dlho obliekal do kostýmu čerta v muzikáli Na skle maľované a účinkoval aj v hrách Bratia Karamazovci, Chrobák v hlave, Sluha dvoch pánov, Dobrodružstvo pri obžinkoch, Ženský zákon či mnohých iných. Vďaka filmom a seriálom poznali herca aj televízni diváci. Mnohí si však Hlaváčka spájajú najmä so zábavnými programami. Obrovskú popularitu mu priniesla najmä súťaž Vtipnejší vyhráva, v ktorej známe osobnosti rozprávali vtipy a ich úspech meral „potleskometer“. Hlaváček reláciu nielen uvádzal, ale aj autorsky pripravoval. Ľudia ho milovali aj ako gazdu, keď spolu s Ivanom Krajíčkom vytvorili dvojicu svákov, ľudových rozprávačov, ktorí sa doberali v Hostinci pod gaštanom. Ako si spomínal na hviezdne časy ich spoluúčinkovania? V uvedenom rozhovore pre naše noviny prezradil okrem iného: „...Nemal som

ani minútu voľného času. Okrem toho som chodieval na dovolenky, lyžovačky, na ryby. V nedeľu sme odohrali predstavenie v divadlách, sadli sme do auta a cestovali do Košíc. V pondelok sa robilo v Košiciach a v utorok sme obaja začínali v Prahe. Za dva dni sme prešli republiku krížom-krážom. Pri tom všetkom to boli krásne časy. Programy sme si často aj sami písali, nahrávali sme v rozhlase, v Opuse. Vtedy som si ani neuvedomoval, že toľko robíme, dnes je to vylúčená vec.“

A na otázku, čo mu v Bratislave najviac chýba, odpovedal: „...kamarátstvo, priateľstvo. Bol som členom dvoch partií. Jedna sa schádzala u kamaráta Evžena v garáži. Boli v nej inžinieri, doktori, riaditelia, šoféri, ľudkovia správni, presní. Vedeli sme si vypíť vína, uvarili sme si gulášik, ugrilovali kurence. To bola partia, ktorá sa schádzala temer týždenne. Už sa, žiaľbohu, rozpadla, zostali sme traja. Niektorí odišli preč z tohto sveta, ďalší sú doma, nevládu do garáže prísť. Druhá partia, i keď oklieštená, sa tiež stretáva. Bolo nás dvadsaťšesť, teraz je nás len osem. Stretávame sa viac ako štyridsať rokov takmer každý týždeň.“ To bolo pred tými 14 rokmi. Spomenul tiež, že Bratislavčania by si mali takéto vzťahy udržiavať. „Keď si vezmete ľudí, čo sa dnes prezentujú v rozhlase či v televízii, na koľkých cítite, že vedia, čo robí ich sused? Rozprávajú múdro o problémoch národa, ale nevedia, ako sa volajú susedia. Obrovská chyba,“ skonštatoval. (ak)

Foto: TASR

Jeho humor liečil

- Oldo Hlaváček sa narodil 26. januára 1934 v Bratislave, zomrel 17. augusta 2025 po dlhšej chorobe v bratislavskej nemocnici.
- Profesionálnu kariéru ukončil pred štyrmi rokmi, keď v SND poslednýkrát odohral predstavenie Pohreb alebo svadba - čo skôr? Navždy odišiel človek liečivého humoru, dobroty i hereckej živelnosti.

WWW.BRATISLAVSKENOVINY.SK

Zadržia dažďovú vodu

Nenápadné lesnícke odrážky majú veľký význam.

BRATISLAVA

Možno ste si počas potuliek lesoparkom na niektorých miestach všimli v zemi akési žliabky či kanáliky. Ak ste si lámali hlavou nad ich významom, máme odpoveď - Mestské lesy nimi bojujú proti dôsledkom klimatických zmien.

Aj v našich končinách sú čoraz častejšie intenzívne lejaky a privalové dažde. Voda vtedy nestíha vsakovať do pôdy - oteká z krájin, spôsobuje eróziu pôdy a končí v potokoch, riekach a kanalizáciách. Práve tomu majú zabrániť tzv. lesnícke odrážky, ktoré aj tento rok

pribudli na ďalších dvadsiatich miestach. „Lesnícke odrážky sú jednoduché, ale účinné opatrenie - pomáhajú usmerniť vodu z lesných ciest naspäť do porastu, kde postupne vsakuje do pôdy,“ informujú Mestské lesy na sociálnej sieti. Ich zamestnanci odrážky dopĺňajú aj hĺbením prírodných jám, ktoré sa pri dažďoch plnia vodou a poskytujú útočisko pre obojživelníky, drobnú zver a hmyz. Zároveň slúžia ako prirodzená zásobáreň vlhky pre les, a pomáhajú tak udržiavať vodu v krajine aj po skončení daždivých dní. (ak)

Foto: Mestské lesy v Bratislave

WELLDRUM
BUBENICKÁ ŠKOLA NA DEVÍNSKEJ CESTE 19

KRÚŽKY BICÍCH
(CHYŤ SI EŠTE MIESTO!)

SKÚSENÍ LEKTORI
INDIVIDUÁLNY PRÍSTUP
FLEXIBILNÉ VYUČOVANIE

0903 478 665, 0948 715 148, @WELLDUM.SK

Úspešné leto

BRATISLAVA

Študenti Gymnázia na Grösslingovej ulici opäť potvrdili svoje miesto medzi svetovou špičkou a na prestížnych podujatiach v robotike a matematike dosiahli fantastické výsledky.

Tím v zložení Radoslav Kováč, Tomáš Kováč, Michal Imrišek, Matúš Mišiak a Radko Bábiček obsadil na podujatí RoboCup 2025 v Brazílii v kategórii futbalových robotov Soccer Open vynikajúce 2. miesto a Lucia Chladná a Rudolf Kusý získali na Medzinárodnej matematickej olympiáde v Austrálii bronzovú medailu. (ak)

Menej smogu

RUŽINOV

Vďaka spoločnej snahe miestneho úradu a hlavného mesta zmizli za posledné roky z Ružinova desiatky reklamných zariadení. Na sociálnej sieti o tom informoval starosta Martin Chren.

Zastupiteľstvo podľa neho vypovedalo zmluvy všetkým reklamným stavbám na pozemkoch mestskej časti s výnimkou dvoch, ktoré sa nachádzajú pri diaľničnom obchvate. „Z nich máme vyšší príjem a nešpatia naše sídliská,“ vysvetlil Chren. (ak)

DREVENÉ ROLETY

- výmena popruhu
- náter roliet
- generálne opravy
- aj tých najstarších roliet
- nové drevené rolety

mobil: 0903 349 274 mail: info@eslinger.sk

www.eslinger.sk

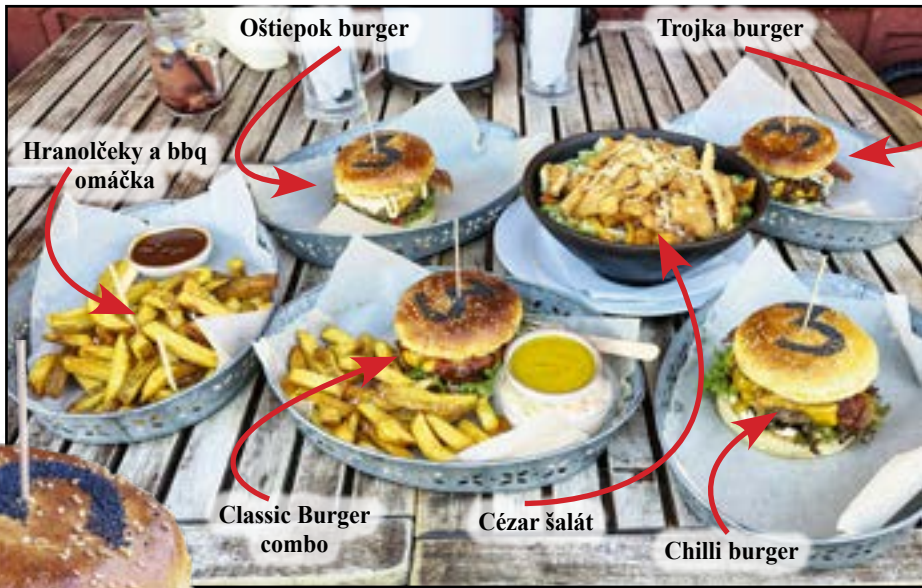
Aj v nenápadnom mini bistro vedia robiť burgery

Bedeker gurmána

PETRŽALKA

Keď sme sa pred dvoma mesiacmi rozhodli otestovať novú burgráreň na Bajkalskej ulici, išli sme takmer na istotu, keďže ju pri otvorení dokonale sponagoval známy český šéfkuchár Zdeněk Pohlreich. Tentoraz sme zašli do nenápadného petržalského podniku Trojka bistro, ktorému nerobí reklamu žiadne zvukné meno, no o to viac sme boli prekvapení.

Bistro, ktoré nájdete kúsok od Ekonomickej univerzity, rozbieha-li pred približne ôsmimi rokmi traja kamaráti, preto má v názve trojku a táto číslica upúta aj na zemli. Šéf podniku priznáva, že dnes už by tam mala byť jednotka, dvaja z kamarátov to totiž vzdali, ale ponuka „hambáčov“ je rovnako dobrá. Skladajú sa z čerstvých a kvalitných surovín, pričom hlavnú úlohu v zemli (domácej) má 150-gramová šťavnatá placka zo 100 % hovädzieho.

Mäso im d o - dá v a f a r m a zo Záhoria známa tým, že chovajú dobytok

spôsobom, ktorý mu je čo najprirodzenejší. Na chuti burgera to profík asi spozná. Zvonka nepôsobí bistro nijako lákavo, ale to nech vás neodradí. Priestor vnútri je útulný, i keď viac ako komorný - zmestí sa tu odhadom pätnásť ľudí, no dá sa sedieť aj vonku. Na burgery sme čakali dobrú polhodinu, čo nebola žiadna tragédia, okrem toho, personál je pozorný a príjemný. Obsluhujúci mladík sa opakovane ubezpečoval, či nám nič nechýba a či nám chutí. Inak, platí sa len v hotovosti, bankomat je však neďaleko.

Kolega Matúš, ktorý bistro dôverne pozná, stavil na Classic Burger combo (13 €). V cene bola aj porcia znamenitých hranolčekov belgického typu, domáca limonáda, téglík coleslaw šalátu a miska omáčky. Jednoduchý „classic“ stojí 8,50 €, čo je dobrá cena. Burger chutil, mäsová placka bola výborná, chcelo to len o čosi viac barbecue omáčky v zemli, lebo bola suchšia, a tiež drobivá. Syr čedar bol dosť výrazný, potešilo i množstvo zeleniny

ako záhradný šalát, cibuľa či marinovaná uhorka, za to palec hore. Zaujal nás tiež Oštiepok burger (10,90 €), ktorý bol v ponuke ako špeciál týždňa. Aj ten plnia množstvom všeličoho dobrého, okrem chutného mäsa a údeného oštiepku máte v zemli aj pečenú sušenú šunku a plátok pečenej slaniny, k tomu kopec zeleniny vrátane paradajky, marinovanej uhorky a sušenej i čerstvej cibule. Chuť dotvárala cesnaková omáčka s limetkovou majonézou, no najmä opečený oštiepok ju ozvláštnil. Opäť sa však žiadalo viac omáčky, aj tu bola zemľá suchšia.

Burger Trojku (9,60 €), v ktorom je i modrý syr s výraznou chuťou, si pochvaľujú mnohí, ak sa to s jeho množstvom nepreženie, dokáže pekne kontrastovať so šťavnatou mäsovou plackou. Kolegyňa Ingrid však konštatovala, že syr príliš potláčal ďalšie chute, navyše, v zemli ich bolo toľko rôznych, až sa navzájom bili, takže si nestráhalo užieť chuť mäsa. Pritom napríklad karamelizovaná cibuľka bola výborná aj slaninka opečená luxusne... no mimoriadny zážitok z burgera Ingrid nemala.

K burgeru Trojka sme si dopriali navyše Hranolčeky (3,90 €), zdalo sa nám, že porcia bola o čosi väčšia, ako tá ktorú sme dostali v rámci

„combo“, ale zato rovnako skvelá.

Z testovaných „hambáčov“ obstál výborne Chilli burger (8,90 €). Bol šťavnatejší ako ostatné, chuť kvalitného hovädzieho mäsa dopĺňali limetková mayo, záhradný šalát, paradajka, marinovaná uhorka, cibuľa, syr čedar, jalapeño papričky aj čili korenie v prášku, k tomu ešte skvelá horčicovo-medová omáčka s kôprom, pečená slanina a smažená cibuľka. Burger mal naozaj bohatú chuť, ale pokiaľ ide o pikantnosť, rozhodne nečakajte žiadny extrém.

Aby toho nebolo málo, na záver sme si ešte dali ich originálny Cézar šalát (12,90 €) v ohromnej miske, ktorá ohúri už na prvý pohľad. Kúsky mäsa z kuracích prs v panko-kokosovej kruste boli výborné, vynikajúci bol i dresing, škoda len, že sa nám nedal poriadne zamiešať do šalátu a nebolo ho viac. Mohol byť do šalátu rovno prímiešaný, lebo v závere sme jedli suchú zeleninu a chuť čedara ani parmezánu sme takmer nepostrehli. Kruťóny však boli skvelé, i keď možno trochu veľké. (bn)

Foto: Matúš Husár

Naše hodnotenie: ★★★★★
Maximum: 5 hviezdíček
V bistro neboli o návšteve informovaní. Konzumáciu si redakcia platila sama.

Najviac vás zaujalo na našom webe banoviny.sk

Bratislavské

Noviny.sk
www.facebook.sk/banoviny

Cyklista pri Starom moste narazil do chodca

Ludmila: Cyklisti jazdia ako bez rozumu – rýchlo, bez rešpektu k chodcom a úplne bezohľadne. Už niekoľkokrát som musela doslova uskočiť, aby ma nezrazili.

Zora: Všetci sme vidláci - cyklisti, chodci (fascinujú ma tí krivajúci, príp. starší pomalšie chodiaci, ktorí sa mi vrhnú pod kolesá mimo priechodu), šoféri, kolobežkári, vodiči, dokonca mamičky s kočikmi. Toto neskončí nikdy, kým všetci nebudeme ohľaduplní.

Stefan: To, čo je na fotke, nie je bicykel, ale tzv. „fat-bike“, fakticky elektrický moped, schopný vlastnou silou jazdiť až rýchlosťou 35 km/h! Je ťažký, teda má vražednú pohybovú energiu a je nebezpečný, lebo je bezhlučný. Je šialené sťastie, že vodič prizabil iba seba. Mesto za túto nehodu nemôže, mám taký dojem, že tu máme deravý zákon, a ani to málo, čo predsa len je v zákone, polícia nevymáha.

Ivana: Stokrát sa mi stalo, že sa chodec prechádza po cyklotrase, aj keď ma chodník hneď vedľa.

Simona: Ja tiež chodím na bicykli a tam, kde nie je cyklotrasa, idem po chodníku tak, aby som bola ohľaduplná voči chodcom. Je to o individualite a ohľaduplnosti človeka.

Prevádzky na petržalských terasách sa začínajú meniť na byty

Július: Čo je na tom zlé? Kopec takýchto bývalých prevádzok chátra, sú lákadlom pre bezdomovcov. Podľa mňa, ak si ten nebytový priestor niekto kúpi, prerobí a má riadne nahlásené, že po rekonštrukcii ide o bytový priestor, nech si býva a žije. Furt lepšie ako krčma.

Patrik: Tak mať byt medzi poštou a krčmou môže byť super... Plná občianska vybavenosť.

Oľga: Výborný nápad, ale dať ako podmienku jednotný štýl dverí a okien, aby to malo aj nejaký architektonický podpis, lebo to ľahko sklzne na kolotočárne!

Richard: O chvíľu budú na rade stojiská na odpad.

Lucia: Tie terasy nemajú vysporiadané vlastníctvo, preto sú také zanedbané a prevádzky zničil nezaujím ľudí, nás zákazníkov.

Foto: in

Teatro Bratislava s.r.o.
 DK Ružinov, Ružinovská 28
 820 09 Bratislava

teatroba@teatroba.sk
 www.teatroba.sk
 +421 905 668 070

Predpredaj vstupeniek
 teatroba.sk
 ticketportal.sk
 Agentúra Kováčová

5. 10. FRIDA
 Ne: 19:00
 MALOVAT A MILOVAT
 Katarína Ivanková
 Tomáš Palonder
 Marcel Ochranek
 Mirka Galis Partlová

6. 10. Po: 19:00
Milenec
 Účinkujú: K. Haydu, M. Galis Partlová,
 D. Zieranová, M. Mňahončák
 Režia: Soňa Ferencová

12. 10. Ne: 19:00
CAVEMAN
 Honza Holík / Jakub Slach

19. 10. Ne: 19:00
SOBÁŠNY LIST
 Martin Mňahončák
 Soňa Norisová
 David Hartl
 Dominika Žiaranová

4. 11. Ut: 19:00
 Bláznivá komédia v trojke
 Zuzana Tucková, Miroslav Labuda a Martin Mňahončák

POZVÁNKA

Hráme pre Vás v DK Ružinov!

Váš názor nás zaujíma

Ďakujeme, že s nami zdieľate vaše názory. Každý mesiac z nich vyberieme tie najpodnetnejšie, trebné aj vtipné, a uverejníme. Chcete sa s nami podeliť o skúsenosť či o to, čo vás vo vašej štvrti trápi? Pište, pýtajte sa, komentujte na mail redakcia@banoviny.sk, pod článkami na našej stránke www.banoviny.sk alebo na našom Facebooku www.facebook.sk/banoviny.

✉ Z REDAKČNEJ POŠTY

Parkovisko, alebo niečo iné?

Po ceste z mesta smerom na Rusovce je odbočka vľavo k známemu bufetu Vyza na hrádzi. Neudržiavaná štrková plocha odnepamäti slúžila ako dočasná odstavná plocha pre autá, teraz sa však zmenila na platené parkovisko. V súvislosti s tým sa vynára viac otázok. Kto novú platenú parkovisko vlastne spravuje? Mesto, mestská časť, alebo nejaký súkromný majiteľ uvedeného pozemku? Alebo je to len podvodník, ktorý sa takto snaží vymámiť od niekoľkých vodičov zopár eur? Alebo bolo treba, aj keď absolútne zbytočne, využiť nejaké eurofondy, či dohodiť niekomu zákazku?

Čitateľ Ľubomír

Foto: čitateľ

Je to súkromný pozemok

„Mestská časť reguluje parkovanie na území Petržalky výlučne bezplatne v rámci Petržalského parkovacieho systému, a to pre rezidentov, ako aj nerezidentov,“ zdôraznila pre Bratislavské noviny hovorkyňa Petržalky Mária Halašková s tým, že vlastníkom petržalskej hrádzy aj prístupovej cesty na parkovisko je Slovenský vodohospodársky podnik (SVP). „Uvedený pozemok nie je v správe nášho podniku. Podľa našich informácií by malo ísť o súkromný pozemok fyzickej osoby,“ uzavrel aj Marián Bocák, hovorca SVP, ktorého slová potvrdzuje aj náhľad do katastrálnej mapy.

Značkový smog

„Upozorňujem na nezmyselnosť množstva značiek na mnohých uliciach v okolí Palisád v Starom Meste,“ napísal nám čitateľ Anton. Ako jeden z príkladov uviedol stret ulíc Vlčkova – Kuzmányho (na foto)

kde sú v niekoľkometrovom odstupe umiestnené pod dopravnými značkami až tri dodatkové tabuľky, ktoré vytvárajú výnimku z určených pravidiel pre cyklistov. Za ďalší problém označil osadenie stĺpikov na rohu ulíc Palisády – Kuzmányho. „Toto miesto je vystavené nebezpečenstvu v tom zmysle, že pri odbočení áut z Palisád doprava, aj napriek novo osadenej značke, je len otázkou času, kedy auto pozráža všetky stĺpiky osadené priamo v zákrute,“ myslí si. Foto: čitateľ Anton

PREMENY BRATISLAVY Vlak pri Zimnom štadióne a žiadna Kuchajda

NOVÉ MESTO „Vlak pri zimáku a žiadna Kuchajda“. Tak okomentoval fotograf Ľubomír Deák z OZ Bratislava a jej Premeny historický záber z roku 1958. Lokalita v Bratislavskom Novom Meste, ktorú vidíte z vtáčej perspektívy, prešla za tých takmer 70 rokov obrovskou premenou. Porovnajte si foto vtedy a teraz. Dobová fotografia z 23. januára 1958 ponúka pohľad na športovú štvrť nášho mesta – hokejový, futbalový a cyklistický štadión aj kúpalisko Tehelné pole. Vynovený Zimný štadión uprostred záberu bol v tom roku dejiskom Majstrovstiev Európy v krasokorčuľovaní, kedy náš reprezentant, 22-ročný Karol Divín, získal prvé európske zlato. Kúsok od štadióna viedla vtedy popri Trnavskej ceste trať Zadunajskej železnice smerujúcej do Komárna. „Snímka ukazuje neuveriteľnú premenu tejto mestskej časti Bratislavy,“ konštatuje Ľubomír Deák. „V čase jej vyhotovenia v roku 1958 bolo toto priestranstvo úplnou perifériou mesta, futbalový štadión Slovana bola posledná stavba. Plocha za ním je Kuchajda, kedysi nazývaná jazero Pasienky, ktoré slúžilo ako prírodné kúpalisko od roku 1961, vľavo zas vidieť sídlisko Nová doba,“ upresňuje fotograf. Okrem kúpania dnes Kuchajda vďaka upravenému okoliu ponúka veľa možností na aktívny oddech, môžete si tu zacvi-

ROK 1958: Pohľad na športovú štvrť Bratislavy, v popredí železničná trať

ROK 2025: Premena lokality v priebehu takmer 70 rokov je obrovská.

Späť do histórie

Výstava Vlak v meste, ktorú pripravili nadšenci Ľubomír Deák, Martin Entner, Michal Jajcaj, pripomína dve výročia, ktoré sa viažu k zaniknutým železničným tratiam na území hlavného mesta – 185. výročie začatia prevádzky prvej konskej železnice v Uhorsku medzi Bratislavou a Svätým Jurom (4. októbra 1840) a 40. výročie zastavenia osobnej železničnej dopravy do stanice Bratislava-Filiálka a zastávky Bratislava-Slovany (júl 1985). Vďaka porovnaniu dobových a súčasných fotografií spoznáte historickú podobu tejto industriálnej časti mesta a jej následnú rozsiahlu premenu v uplynulých desaťročiach.

čiť, zabehať, zahrať futbal, plážový volejbal či tenis... Pripomeňme tiež, že obytný súbor Nová doba, postavený podľa návrhu architektov Fridricha Weinwurma a Ignáca Vécseia v 30. rokoch, eviduje Register modernej architektúry ako významnú pamiatku. Kvalita bývania v tamojších bytoch je aj v súčasnosti, po dlhých desaťročiach, vysoko hodnotená. Cyklistický štadión však už dávno nahradil športový park Jama, rovnako neexistujú ani trate na Trnavskej ceste či na Karadžičovej alebo Križnej ulici, po ktorých kedysi jazdili osobné i nákladné vlaky. Túto pre mnohých zabudnutú a pre iných nepoznanú históriu Bratislavy pripomína výstava Vlak v meste, ktorú si môžete pozrieť v Múzeu dopravy pri Hlavnej stanici. Zastavte sa tam, budete naozaj prevapení. (ac)

Foto: Archív TASR/Štefan Petráš, Ľubomír Deák/OZ Bratislava a jej Premeny

Správy z podsvetia

K obrovskej tragédii došlo 19. augusta na Hrachovej ulici v RUŽINOVE, kde horel bytový dom. Na mieste zasahovalo 25 profesionálnych hasičov a starosta Martin Chren uviedol, že dva byty zostali po požiari neobývateľné. Dve osoby sa nadýchali splodín a boli ošetrované na mieste, záchranári však v kúpeľni jedného z bytov našli aj 5-ročné a 2-ročné dievčatko, ktoré sa už zachrániť nepodarilo. Ako sa podľa medializovaných informácií priznala ich matka, obe deti sama utopila vo vani a následne byt podpálila. Vraždu údajne dlhodobo plánovala, dôvodom mali byť jej nehody s manželom. (ak)

Pieta

pohrebná služba

Pomáhame 24 hodín denne už viac ako 30 rokov.

V obradnej miestnosti Pieta ponúkame bezplatne tieto služby:

- prepožičanie štyroch umelých vencov už aj so štandardnými stuhami
- zobrazenie fotografie zosnulého na LCD monitore
- prehratie foto prezentácie zo života zosnulého
- kondolenčnú listinu.

Na týchto službách ušetríte min. 300 eur.

Pieta – pohrebná služba
Mlynské Nivy 8
02/52 63 11 81
www.pieta.sk

Nevestince na Vydrici sa kryli za hostince či hotely

Bratislava kedysi

STARÉ MESTO Historické pramene nám ponúkajú obraz Vydrice ako neviazanej, hlučnej a drsnej štvrte. Ale ako presne fungovala prostitúcia v Bratislave medzi dvoma vojnami? Vydrica v prvej polovici 20. storočia bola v očiach mnohých synonymom nevestinca, špiny, ošarpanosti a neviazaného života. Policajné hlásenia pravidelne upozorňovali na rušenie nočného pokoja, hlučnú hudbu a neprístojné správanie v uličkách. Obyvatelia sa sťažovali, že „prostitútky o cca deviatej – pol desiatej vstávajú, opúšťajú svoje obývačky a umiestňujú sa v jednoznačnej polohe na ulicu a ku schodom, po ktorých všetci musia chodiť. Každý okoloidúci je týmito dámami zastavovaný a lákaný k zábave, pričom neberú ohľad na vek takto lákaných mužov. Samozrejme, že uprednostňovaní sú mladíci. Čo len z takýchto mladých chlapcov bude, keď sa už od rána zaoberajú s takýmto vecami, to ukáže čas.“ Do roku 1922 štát prostitúciu a nevestince ticho toleroval. V praxi umožňoval za presne stanovených podmienok vykonávať prostitúciu a prevádzkovať verejné domy. Prostitútky museli byť registrované, pravidelne sa podrobovať lekárskej prehliadke a dodržiavať určité hygienické a bezpečnostné pravidlá. Verejné domy boli riadené organizačnými štatútmi, ktoré určovali, kto a ako ich môže riadiť. Cieľom nebolo potlačiť prostitúciu, ale kontrolovať ju a obmedziť šírenie pohlavných chorôb. V roku 1922 bol prijatý aboličný zákon, ktorý zrušil verejné domy a registrovanú

Uličky pod hradom niesli stopy neviazaného nočného života, no zároveň boli aj miestom každodenného zápasu o prežitie.

prostitúciu. Do popredia sa dostali otázky osvety, prevencie a skrytej prostitúcie. Keď sa v roku 1923 rozhodlo o zrušení verejných domov v Bratislave, situácia sa ukázala byť zložitejšia. Hoci župa vydala oficiálny príkaz na ich zatvorenie, v praxi sa veľa nezmenilo, väčšina verejných domov len zmenila „vývesný štít“. Majitelia si premenili licencie a podniky fungovali ďalej pod iným menom. Z nevestincov sa stali hostince, kaviarne či malé hotely, kde sa s prostitúciou naďalej potichu počítalo. Aboličný zákon mal po vojne definitívne skončiť s oficiálnou evidenciou prostitútok, polícia ju však v tichosti viedla ďalej. V roku 1925 už o tom vedeli aj štátne orgány a riešili, ako je možné, že bratislavská polícia otvorene porušuje pravidlá, ktoré mala sama presadzovať. Správy Ministerstva verejného zdravia a telesnej výchovy z roku 1925 uvádzajú, že bratislavské prostitútky tiež nezákonne podliehali lekárskemu a policajnému dozoru. Zdravotné prehliadky absolvovali trikrát týždenne u policajných lekárov, pričom

policajné razie. Uniformovaná stráž však bola takmer bezmocná, najmä pre aboličný zákon, ktorý zrušil oficiálny dozor nad prostitúciou. Polícia priznala, že nemôže dostatočne zasahovať proti ženám, ktoré na uliciach obťažujú mužov. Policajné riaditeľstvo v Bratislave pripomenulo, že vo vybraných uliciach sa realizovali 3- až 4-krát týždenne mravnostné prehliadky, ale to nestačilo na účinné zastavenie neprístojného správania. K nevhodnému správaniu dochádzalo na Oeserovej, Floriánskej a Štukovej ulici. Uličky pod hradom niesli stopy neviazaného nočného života, no zároveň boli aj miestom každodenného zápasu o prežitie. Až koncom 50. rokov nastal definitívny zlom. Väčšina domov na Vydrici bola zbúraná, najprv pre hygienické a bezpečnostné dôvody, neskôr pre výstavbu Mosta SNP. Do 70. rokov zmizla z mapy celá jedna kapitola mesta.

Dominika Bakoš Kleinová
Foto: archív TASR

Zaujima vás, ako naozaj vyzerala prostitúcia v medzivojnových mestách a čo všetko o nej hovorí historické záznamy? Viac sa dočítate v publikácii Dominiky Kleinovej: Prostitúcia na Slovensku, vydavateľstvo Marenčin PT

Viac článkov zo života v Bratislave nájdete na www.banoviny.sk a aj na Facebooku www.facebook.com/banoviny

REDAKCIA
Ivanská cesta 2D
821 04 Bratislava
Šéfredaktorka: Anna Čapková

E-mail: redakcia@banoviny.sk
Telefón: 0902 401 708
Inzercia: Katarína Szedlárová
Telefón: 0903 740 773

E-mail: szedlarova@banoviny.sk
PR reklama
je graficky vyznačená ■
www.banoviny.sk

Nedostávate Bratislavské noviny? Nahlaďte nám vašu presnú adresu na: **0902 401 708, redakcia@banoviny.sk**

Bratislavské **Noviny**
vyjdú o mesiac
3. októbra 2025

Alain Robbe-Grillet	skratka študentského domova	4. časť tajničky	mužské meno	skratka nadrotmajstra	citoslovce vyjadrujúce prekvapenie	vyhynutý predok rožného statku	Autor križovky: Juraj Mitošinka	mužské meno	1. časť tajničky	staršia značka žiletiek	indický ľudový hudobný nástroj	Pomôcky: Kelt, adas, Avot, chat, šelak, Poe	staro-grécky boh lesov	skratka televízie	5. časť tajničky	dranim zbavili kože	východo-indický strom
druh zeleniny							africká antilopa					etnikum (kníž.) kopaním nahromaď					
smerom hore, dohora							žurnalistika vzdychám (expr.)										
Pomôcky: Lefa, sitar, Eol, bliny, ponderoso	internetová diskusia promenáda				uvoľnil niečo zamotané obrátia									nitrid zirkónu obec na Slovensku			
zvislo, vertikálne						takým spôsobom biely nerast							jeden zo zmyslov fosfid zirkónu				
skratka oddelenia				spôsobili tiknutie dverové závesy						rozrýpala prírodná živica							
skratka rozpočtovej organizácie			rozlámeš nalievalo								účtivo žiadal morský hlbkomer						
vlačéním zhromažďím							skr. súhv. Plachty vlastná lani					citoslovce výsmechu kruh				3. časť tajničky	omámi
žľnatá hornina							oválny výrastok zostúpilo dolu						Oldrich (dom.) šumivé víno				
Pomôcky: krveľ, Hrochoť, kopt, odinít, iilit	pomoc (hovor.) vymokál					tvrdohlavosť drvilo na prach									primát pravá ruka alebo noha (publ.)		
mulice					hl. mesto Bieloruska tenké palacinky						skratka leukocytu darovalo			oxid paládnatý prikaz (zried.)			
citoslovce vyjadrujúce nesúhlas				blšacia väčšie dvierka						rob dekoráciu nestorovia							
aké (hovor.)			spočívala (kníž.) milénec (hovor.)						vyvolá strach 2. časť tajničky								
robilo ohavným							Želimír (dom.) vzdá sa						základná číslovka láskavo, privetivo				príslušník indoeurópskeho kmeňa
lomene							platidlo v Mexiku štát v Afrike					ťňukanie (expr.) preš					
Pomôcky: Eneida, ordre, lot, santal	čarodejníctvo pristrčil					sadza (zastar.) americký spisovateľ					liečivé (bás.) ale, avšak						
úplne, celkom					podrazil (zried.) obyvateľ Pleša										základná časť lodnej kostry		
skratka rotného				ťažko (hud.) bás. dielo Vergília										osem, po nemcky			
rímske číslo 4			elegantní muži (hovor.) hematit														
zlostne odhodí (expr.)						myslené priamky nadšenie				rozotieral							
okreše (zried.)							nahý model Ivan (dom.)										
viatím nahromadili								100 m ² značka kozmetiky									
dojedná vame (zried.)																	
obec v okrese Nové Zámky					švédsky vynálezca a filantrop (Alfred)												

Pošlite do 30. 09. 2025 znenie tajničky z križovky na sutaz@banoviny.sk a vyhrajte hru. V zaujímavej rodinnej hre **Chocolates** sa 2-4 hráči zakusnú do chutnej bonboniéry a postupne budú objavovať jej vlastnosti.

Vďaka tomu, že počiatočná pozícia je vždy iná, zaručuje hra dostatočnú hernú variabilitu – nikdy neviete, čo ochutnáte. Hru zakúpite na www.piatnik.cz

Štatút súťaže nájdete na banoviny.sk.